

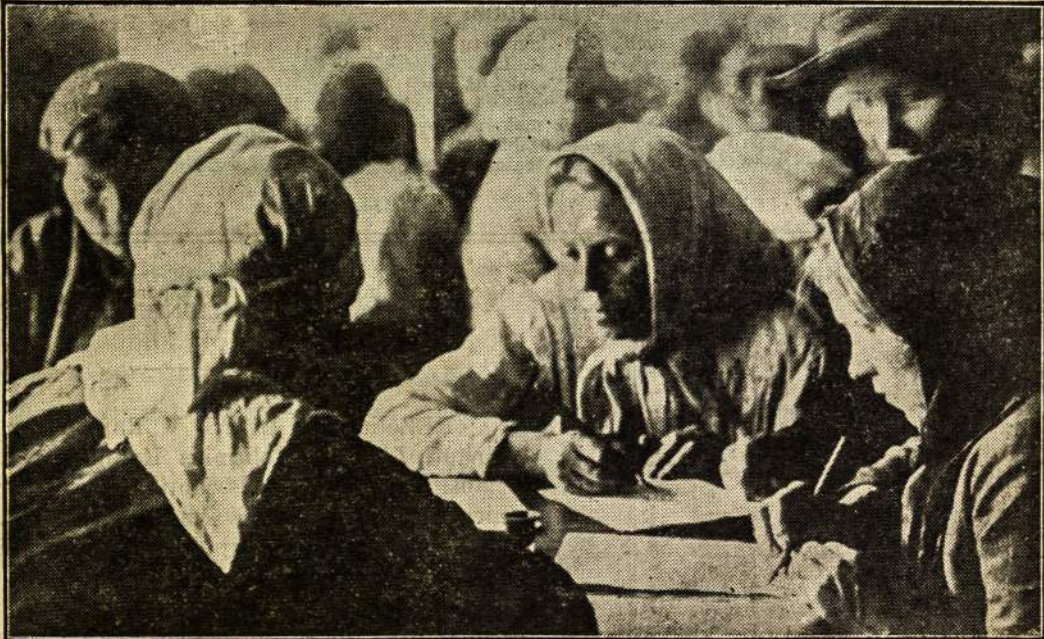
Metai VI.

RUGPJŪTIS-AUGUST, 1922

No. 8

MOTERŲ BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

SUAUGUSIŲ MOKYKLA SOVIETŲ RUSIJOJ.

KAINA 15c.

L.M.P.S.A. FINANSINĖ APYSKAITA UŽ BIRŽELIO MĖNESĮ, 1922.

Kp.	Miestas	Suma
41	Akron, Ohio	\$ 2.40
94	Benton, Ill.	1.20
38	Paterson, N. J.	2.55
114	Zeigler, Ill.	1.65
102	New Kensington, Pa.	1.45
29	Chicago, Ill.	2.40
23	Binghamton, N. Y.	3.15
30	Bridgewater, Mass.	2.40
68	Cliffside, N. J.	3.15
32	Mc Kees Rocks, Pa.	2.20
27	Cambridge, Mass.	1.95
104	Muskegan, Mich.	.60
21	Pittsburgh, Pa.	3.75
72	Kenosha, Wis.	1.20
63	Nanticoke, Pa.	5.10
35	Bridgeport, Conn.	3.25
71	Benld, Ill.	2.10
117	Westville, Ill.	2.10
108	W. Frankfort, Ill.	5.40
34	Fitchburg, Mass.	2.10
22	Montello, Mass.	3.30
110	East St. Louis, Ill.	1.95
119	Royalton, Ill.	1.50
8	Lawrence, Mass.	3.45
49	Brighton, Mass.	2.55
9	Chicago, Ill.	10.60
86	Herrin, Ill.	2.70
70	Racine, Wis.	1.65
116	Miners Mills, Pa.	1.25
50	Gardner, Mass.	2.55
91	Maspeth N. Y.	3.70
118	Auburn, Ill.	.90
16	Springfield, Ill.	3.40
57	Carnegie, Pa.	4.95
15	Ansonia, Conn.	1.80
83	New Britain, Conn.	1.50
124	St. Louis, Mo.	.85
12	Waterbury, Conn.	4.60

119	Royalton, Ill. (už sugrįžusį čekį)	.90
103	Moline, Ill.	2.40
81	Chester, Pa.	.75
93	Brookliyn, N. Y.	2.25
36	Minersville, Pa.	4.50
100	Hudson, Mass.	4.55
9	Chicago, Ill.	9.45
96	Chicago, Ill.	1.50
37	Grand Rapids, Mich.	2.50
48	Wilkes-Barre, Pa.	2.25
2	Worcester, Mass.	8.10
88	Pittston, Pa.	4.65
114	Zeigler, Ill.	1.15
5	Rockford, Ill.	6.00
65	Rumford, Me.	3.45
113	Inkerman, Pa.	.90
26	Rochester, N. Y.	5.35
41	Akron, Ohio	1.35
76	Camden, N. J.	1.80
18	Hartford, Conn.	3.60
38	Paterson, N. J.	3.10
61	Lowell, Mass.	1.20
66	Los Angeles, Cal.	2.05
85	Nashua, N. H.	1.35
13	So. Boston, Mass.	1.65
64	Great Neck, N. Y.	6.25
	Gaškauskienė O. (pav.)	1.20
	Smulkios	.30
	Viso	\$187.80

IŠLAIDOS:

"Laisvei", 500 konvertų	\$ 3.25
"Vilnei" už R. R. I.	175.00
"M. B." narinė mok. už sausį	173.60
"M. B." narin. mok. už vasarį	188.10
"M. B." narinė. mok. už kovą	186.00
"M. B." narinė už balandį	178.19
"Moterių Balso" balansas	580.51
Viso	\$1,484.65

Sutrauka:

Balansas gegužės mėnesio	\$1,857.28
Iplaukė birželio mėn.	187.80
Viso	\$2,045.08
Išlaidų	1,484.65

Rugp. 1 d. lieka išde	\$560.43
O. Šimoliuniūtė,	
LMP.S.A. Centro Sekretorė.	
A. V. Klimiūtė,	
LMP.S.A. Centro Iždininkė.	

L. P. K. G. FONDO ATSKAITA.

Ieigos.	
Drg. S. Baubinis aukojo	\$5.00
Surinkta per konferenciją A.L.D.	
L.D. 4 Apskr. M. Rakauskas	4.88
LMP.S. 10 kp. per S. Gaubiene	\$10.00
LMP.S. 7 Apskr., per O. Jaku-	
bauską	11.85
Balansas nuo Birželio mėn.	717.06
Viso iplaukė iki 1 Rugp., '22,	\$748.79

Išlaidos.

17 d. Liepos pasiūsta į Lietuvą del politinių kalinių per Guarantee Trus Company	\$200.00
Pasiuntimas	.65
31 d. Liepos pasiūsta Lietuvos politiniam kaliniam per American Railway Express	200.00
Pasiuntimas	.15

Viso išlaidų buyo	400.80
1 d. Rugsjūčio liekasi L.P.K. G. F. izde	347.99
Visiem aukavusiem varde Lietuvos draugų tariame širdingai aciū.	
L.P.K.G.F. Sekr.	
J. Bundžinskaitė.	

L.M.P.S. REFERENDUMAS 1, 1922 M.

Kp. No.	Už	Prieš	Kp. No.	Už	Prieš
1	40	—	58	10	—
2	20	—	60	—	12
4	9	—	61	6	—
5	24	—	63	13	—
7	8	—	65	16	—
8	13	5	66	7	—
9	27	—	68	7	—
12	—	10	70	—	6
13	13	—	72	7	—
14	10	—	76	—	4
16	12	—	85	—	6
18	10	—	86	—	6
21	5	—	87	6	2
23	7	—	88	—	8
24	14	12	89	4	1
26	—	14	93	8	—
27	—	9	100	—	8
28	8	—	102	—	9
29	21	—	103	6	—
30	6	—	105	9	—
33	—	5	106	—	12
34	6	—	108	14	6
35	7	—	109	6	—
36	—	12	110	7	—
37	10	—	111	7	—
38	10	—	114	—	5
40	6	—	115	12	—
41	13	—	118	6	—
44	—	14	119	6	—
48	11	1	122	10	—
49	7	1	124	—	5
50	10	—	125	—	9
51	—	11	Viso 66	494	193
54	10	—			

Pagal šitą referendumo lentelę pasirodo, kad LMP.S. Centro iždininkės [staiga nebus panaikinta.

O. ŠIMOLIUNIUTĖ, LMP.S. C. Sekr.

REZoliucijos. LMP.S. V Rajono rez., sveikinanti Lietuvos Politinius Kalinius, rez. užgirianti A.D.P., rez. užgirianti "Laisvės" ir "Vilnies" užimtą poziciją, rez. prieš LMP.S. Pild. Komiteto užimtą poziciją. Rez. LMP.S. 85 kp., Nashua, N. H., užgirianti Antro Rajono paskutinės konferencijos užimtą poziciją. West Frankfort, Ill., LMP.S. 108 kp. atšaukia savo rezoliuciją (tilpo "M. B." No. 4) išneštą prieš "Laisvę", "Vilni" ir A.D.P. ir kartu užgiria "Laisvės" ir "Vilnies" užimtą poziciją. Taipgi užgiria ir A. Darb. Partiją.

Red. Atsakymai. Chicagietei— Jūsų korespondencija be galo ilga, taip kad ją talpinant, prisieitų dēt bent į du numeriu. Antra, tai korespondencijoje dvasia daugelyj vietų, kaip tai, "Vilnies" ir A. D. P., skiriasi nuo redaktorės užimtos pozicijos. Netilps.

MOTERŲ BALSAS

PIRMAS LIETUVIŲ MOTERŲ DARBININKIŲ MĖNESINIS ŽURNALAS

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor K. Petrikenė, Manager O. Šimoliuniūtė. Subscription: \$2.00 a year; 6 mo. \$1.00; single copy 15c. Address: Moterų Balsas, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879. Address: Moterų Balsas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Metai VI.

RUGPJŪTIS-AUGUST, 1922

No. 8

STREIKAI

Nors ir prieš unijų vadų norą visgi gelžkeliečių streikas plečiasi. Jau keletą kartų gelžkeliečius unijų vadai sulaikė nuo streiko, bet dabartinių jų žingsnių neįstengė sulaikyti. Streikas kas kartas darosi vis pavojingesnis, nes gelžkelių dirbtuvių darbininkus pradeda daugiau ir daugiau pasekti kitų šakų darbininkai. Iš valdžios pusės dedamos visos pastangos užbaigti streiką eina vėjais. Darbininkai pasiryžę kovoti prieš ir taip ubagiškų algų numušimą. Bandytas sutaukyti darbininkus arbitracijos keliu taip pat nedavė pasekmių. Darbininkai, būdami trys prieš kapitalistų aštuonis atstovus, atšaukė savo pasiuntinius iš pasitarimų konferencijos ir kovą tęsia toliau.

Gelžkeliečių kova yra be galo sunki ir reikalauja daug ištvermės. Ši kova būtų daug lengvesnė ir pasekmingesnė, jeigu visos industrijos šakos būtų sujungta į vieną didžiulį kūną. Dabar kiekvienas skyrius sudaro skirtingą uniją ir kuomet viena šaka eina į kovą, kitos pasilieka senoj vietoj. Tas be galo trukdo ir dabartinio streiko smarkesnę plėtojimasi, nes tokių unijų toj pačioj industrijoj randasi net šešiolika.

Kadangi gelžkelius visos šalies valdo veik tik apie tuzinas New Yorko bankierių, prie tam Washingtono administracijai visais būdais palaiko jų pusę, tai prieš esančių sąlygų pačioje unijoje, kova pri-

sieina vest pusėtinai sunki, nes pradžia streiko nesuparalyžavo visą gelž. judėjimą. Vąaldžia ne ti kkad leidžia streiklaužius gabent, policiją ir miliciją ant kojų pastatė, bet ir kariuomenę priruošė malšinimui nepaklusnių gelžkeliečių. Streikas ne tik vedamas prieš algų nukapojimą, bet ir už palaikymą pačios unijos gyvybės. Gelžkelių magnatai jau daug kartų pareiškė, kad jeigu ir streikas užsibaigs, tai visi streikuojanti darbininkai nebus galima priimti atgal į darbą, nes jų vietoje yra pasamdyti kiti, kuriuos nebus galima atleisti. Vadinasi, algų klausimas nėra taip baisus, kaip pati unija, nes sugriovus uniją, su darbininkais bus lengva apsidirbti.

Gelžkeliečių streikas daug prisideda ir prie angliakasių laimėjimų. Jie plėsdami streiką, trukdo anglies gabenimą iš užsienio ir tuomi paralyžiuoja šalyje industriją. Delei anglies stokos Washingtono valdžia pradėjo rimtai rūpintis. Jau prezidentas Hardingas įsakė dvidešimts aštuonių valstijų gubernatoriams, kad ir su kariuomenės pagelba, atidaryt kasyklas. Jau 125.000 valstijos kariuomenės prirengta bile dieną gint streiklaužius. Bet angliakasiai kaip siena stovi kovos lauke nepergalimais, pakol jų reikalavimai nebus išpildyti. Anglies stoka naudojasi įvairūs spekuliantai ir jeigu streikas dar užsitęs bent mėnesį laiko, tai didmiesčiai susilauks tokios padėties, kokią turėjo 1917 m. žiemą. kuomet

anglis savo kaina veik buvo lygi miltams.

Darbininkai turi reikalaut, kad valdžia kariuomenę ir miliciją atšauktų iš streiko zonų ir nepersekiotų streikierius. Jeigu kompanijos nesutinka išpildyt darbininkų reikalavimus, tegu paveda kasyklas darbo miniom be jokio atlyginimo jų dabartiniams savininkams.

Prie šių didžiulių industrijos šakų dar tęsiasi audėjų streikas, kurie sudaro virš šimtą tūkstančių darbininkų. Tuo būdu šios trys šakos sudaro virš pusantro milijono streikuojančiųjų. Bet nereikia pamiršti, kad visoj šalyj tęsiasi daugelis smulkesnių streikų. Jau kelinta savaitė, kaip streikuoja Buffalo, N. Y. gatvekarių darbininkai. Paskui kiekvieną skebais operuojantį gatvekarį seka automobilių su mašininėmis kanuolėmis ir kitokiais įrankiais policija. Adatos industrijoj streikas dar neužsibaigė; Philadelphijoj streikuoja virš 7,000 darb.; New Yorke sustreikavo virš 8,000 marškinių siuvėjų ir plenuojama toj industrijos šakoj apskelbti generalų streiką. Taipgi New Yorke rengiasi greitu laiku paskelbti streiką 50,000 moteriškų plosčių siuvėjai.

Dabartiniai streikai nėra vien tik ekonominiai, jie turi savyj nemažai ir politinio pobūdžio. Ligi šiol, ypatingai amerikoni darbininkai, daug tikėjo į demokratinį šalies tvarkymą, kad žmonių išrinkta valdžia, tų žmonių reikalais ir rūpinasi, bet šiuose streikuose turi progą praktikoj patirti, kad kapitalistinės valstybės valdžia tik kapitalistų reikalais ir rūpinasi.

Jeigu kam buvo baisi proletariato diktatūra, tai šiandien patys persitikrina, kad viešpataujant klesom, vienos klesos diktatūra turi slėgti kitą. Jeigu šiandien Washingtono valdžia gabena kariuomenę į mainų distriktus, tai tik todėl, kad Amerikos proletariatas jiems leidžia tai daryti, bet proletariatas šioj kovoj kartu ir mokinasi, kad "žmonių" valdžia, tai yra tik įrankis kapitalistų klesos. Amerikos darbininkai manė, kad ginkluota kova yra reikalinga tik už Amerikos sienų, nes čion viskas galima atsiekti balsavimo keliu. Dabar, bročiau, kada tavo išbalsuota valdžia priešais tave atsiunčia ginkluotą spėką, tai rimtai pagalvok, ar visų piliečių teises vienokiai gina?

HAAGOS PERSPEKTYVOS

MISLINČIUS

Šiuos žodžius rašant dar sunku pasakyti kada užsibaigs Hagos tarptautinė konferencija. Šiandien išrodo, kad tai klausimas tik kelių dienų. Rusų delegacijos pirmininkas, d. Litvinovas, pasakė, kad konferencija jau kaip ir pasibaigus; dabar, esą, kapitalistinių šalių atstovai tiktai parašys savo raportą, kuriame apkaltins Tarybų Rusijos delegaciją už konferencijos "suardymą". Litvinovas sako, kad kapitalistinis pasaulis tikės savo kapitalistinių atstovų raportui, gi sovietinis pasaulis tikės sovietinės Rusijos atstovų raportui. Taigi dalykai liks ten pat, kur jie buvo prieš konferenciją; todėl, bėdos nėra.

Haagos konferencijoj Tarybų Rusijos delegacija kalbėjo kur kas drąsiau, negu Genuoj. Mat, delegacijos toną, kaip ir visą tarptautinę politiką, nusako šalies ekonominė padėtis. Genuos konferencijos laiku, dar nebuvo tikrai žinoma koks bus Rusijos derlius. Nors buvo spėjama, kad jis bus geras, nors jis ir išrodė gerai, bet iki pjūtės buvo dar toks ilgas laikas, kad bile kokia gamtos destruktivė jiega dar jį galėjo sunaikinti. Dabar gi, jau dalis vasarojaus ir rugių bei kviečių—kluonuose; tas itin žymu pietinėse Rusijos gubernėse. Likusioji vasarojaus dalis arba pjaujama arba nupjauta laukia valymo.

Kadangi Rusija yra agrikultūrinė šalis (bent žymia dalim), tai metų derlius turi nepaprastos svarbos ir nustatymą kaip vidurinė, taip ir išorinė šalies politikos. Apskaitoma, kad šiais metais Tarybų Rusija gaus apie 2,250,000,000 pūdų grūdų. Prieš karą, ta pati Rusija, įskaitant Lenkiją, Finiją, Pabaltės Valstybes, Turkestaną ir Rytų Sibirą—pagamindavo tikrai 3,500,000,000 pūdų grūdų. Be to, reikia atminti, kad penkiolikoj gubernijų pereitais metais buvo badas; ten vietomis tapo užsėta, tikrai dvidešimt nuošimčių sėjamo lauko, nes nebuvo ganėtinai sėklos, nebuvo gyvulių, nebuvo mašinų, trąšų ir žmogaus jėgos. Tai gi, proporcingai imant, žemės desiatina šįmet davė nesulyginamai daugiau, negu kad seniau duodavo. Rusijos komunistai tą nepaprastą derlių išaiškina tuomi, kad valstiečiai, dirbdami savo žemę, daug rūpestingiau ją įžiūri, negu kad seniau dirbdami dvarponio žemę. Nedyvai, todėl, kad Litvinovas, atsakinėdamas į klausimus, pasakė, jog Tarybų Rusijos valdžia yra šiandien stipriausia valdžia visoje Europoje.

Kapitalistinių šalių pasiuntiniai prisiųmę reikalavo, kad Rusijos delegacija pripažintų privatinės nuosavybės principą ir atlygintų seniem skolininkam, kuriems praskolino caro valdžia. Tarybų Rusija pareikalavo, kad kapitalistinės šalys pasakytų kiek jos galės jai suteikti paskolos ar kredito, jeigu ji (Rusija) sutiks atlyginti bent dalį senųjų caro skolų. Kapitalistinės šalys nieko ir tai neatsakė, nes negalėjo ką nors atsakyti: nei paskolos, nei kredito jos duoti negali, nes pačios iki ausų prasiskoline. Tarybų Rusija taipgi reikalavo, kad kapitalistinės šalys pasakytų kiek jom viso ji skolinga. Nei to tie ponai negalėjo pasakyti. Tylėjimu tie gudruoliai tarė išlošią; jie norėjo, kad tik Rusija sutiktų **principe** su atlyginimo pamatu, o jau jie būtų patiesią bilionines skaitlines.

Žinot skolų sumą ir kiek kredito galės gauti, Rusijai būtinai reikalinga ir remdamosi tom skaitlinėm, ji turi išdirbti tam ti-

krą sistemą tų skolų mokėjimui; be tokio žinojimo, negalima išskaitliuoti nei po kiek ir metus būtų galima mokėti, nei per kiek metų būtų galima duotą sumą išmokėti. Rodosi, čion tai ekonomikos A-B-C, bet tie kapitalistiniai ponai, neturėdami nei pinigų nei kredito šaltinių, bijosi tas skaitlines sakyti, nes nenori parodyti savo bankrutą.

Rusija sutinka atsisakyti nuo kredito reikalavimo, jeigu kapitalistinės šalys sutiks atsisakyti nuo skolų reikalavimo. Rusija gali apsieiti ir be jų kredito, tik, žinoma, jai ilgiau imtų atsteigti ir išplėtoti savo suardytą ir silpną pramonę. Litvinovas teisingai sako, kad kapitalistinės šalys kita po kitos ateis klabinti ir Rusijos duris, nes Rusija jom labiau reikalinga, negu jos Rusijai. Europa negali apsieiti be šalies, kurioje gyvena 150,000,000 žmonių; be šalies, kuri kupina neišsemiamų gamtos turtų.

Nežiūrint to, kad Haagos konferencija gali pasibaigti be jokių rezultatų, tai vis tiek Rusija ten nieko nenustojo, nes ji nieko ten ir netikėjo gauti: jeigu be meilės būna gyvenimas, tai be gailesčio būna ir atsispyrimas. Kaip ten nebūtų, o Rusija laimėjo vis tiek daugiau, negu tie Rusijos kreditoriai, kurie tikėjo, kad jų šalių atstovai parvežs jiems iš Haagos pilnus kišenių Tarybų Rusijos aukso. Be to, Genuos ir Haagos konferencijos aiškiausiai parodė, kad vis tiek kapitalistinės šalys turės sutikti su Rusijos išlygom.

Abelnai žiūrint, Haagos konferencija dar mažiau žada, negu Genuos. Genuos konferencija bent garbinga mirčia numirė (paskirdama Haagos konferenciją), gi Haaga gali susilaukti visai negarbingos mirties. Šio ryto pranešimai skelbia, kad kapitalistinių šalių atstovai turėjo nusiųleisti rusam: rusų delegacija pareikalavo, kad būtų sušaukta pilna konferencijos delegatų sesija. Gi jų priešai visai nei kalbėti nenorėjo apie tą reikalavimą, jie norėjo visą laiką rusus tasyti po pa-komitečių posėdžius. Susirinkus privatinės nuosavybės pa-komitečiui—rusų nesulaukta. Tada

prasadėjo plovynės tarp pačių kapitalo atstovų ir kuo tik neprieita prie skilimo: vieni stojo už nusileidimą rusam, kiti prieš. Pabaltės valstybės, kaip vienas korespondentas sarkastiškai išsireiškia, susimetė į Kinkadrebių Lygą ir kiekviename žingsnyj demonstravo savo baimę. Galų gale visgi susitarė nusileisti Rusijos reikalavimam, nes kita ko ir negalėjo daryti.

Jeigu ir toliau kapitalistinių šalių pasiuntiniai darys nusileidimų rusam, tai Haagos konferencija gal ir prieis prie ko nors. Rusai jau pasakė savo galutiną žodį, būtent, kad jie daugiau nusileidimų nedarys. Litvinovas aiškiai pabrėžė, kad Rusija nesijaučianti kam nors kalta ir ji esanti pilnai nepriklausoma valstybe, o ne antra Turkija; už tą nepriklausomybę Rusija per penkis metus kariavo ir dar pasirengus dešimtį metų kariaut, jeigu bus reikalinga. Rusijos ne tik maisto padėtis gerėja, bet taisosi transportas, pramonė ir vaizba. Jeigu tik tai pavyks pilnai surinkti agrikultūrinius mokesnius, tai Tarybų valdžia galės jau šįmet likviduoti dalį popierinių pinigų ir pataisyti savo finansinę sistemą.

Po Haagai bus daugiau konferencijų. Jose Rusija laimės tiek, kiek bus stipri jos ekonominė ir politinė padėtis namie, todėl Rusijos komunistai stropiai rūpinasi tos padėties stiprinimu.

Kada šis rašinėlis pasieks skaitytojus, gal jau bus žinomas Haagos konferencijos likimas; dabar galim daryt tik tai neaiškias perspektyvas. Nežiūrint kaip blogos būtų tos perspektyvos, vienok jos Rusijos nei kiek nebaugina, nes ji neturi ką ten prarasti.

P. S. Jau buvo šis straipsnis sustatytas, kaip atėjo pranešimų, kad Haagos konferencija galutinai paio (bent taip šios dienos pranešimai skelbia). Vienok, nežiūrint konferencijos likimo, pamatinė mintis šio straipsnio liekasi tuo įvykiu nepa-

Mis—s.

Literatiniai Prostitutai

V. VARNAS.

Buržuaziniai literatai virto tikrais prostitutais. Pas juos nei doros, nei gėdos ir dieną su žiburiu nesurasi. Sensacijos, provokacijos ir visokios nesąmonės jų mylimiausias užsiėmimas. Savo darbe jie yra lygus razbaininkams. Ypatingai pasižymi Amerikos laikraštininkai, gindami kapitalą ir niekindami darbą. Tik paimkime buržuazinius laikraščius ir pažiūrėkime, kaip jie aprašo iškilusius streikus. Visur ir perdėm biauriausiu būdu provokuoja darbininkus, pripasakoja apie juos tokių istorijų, kad net gėda skaityti. Tik lengvatikė ir neprotaujanti visuomenė gali patikėti toms nesąmonėms. O kadangi Amerikoj neprotaujančios visuomenės gana didelis nuošimtis, todėl ir literatiniams prostitutamams čia yra gera dirva.

Bet daugiausiai jie varo tą savo bjaurų darbą prieš Tarybų Rusiją. Jeigu paimti nuo pat pradžios įsikūrimo Rusijoje Tarybų valdžios visus buržuazinius laikraščius ir peržiūrėti visas tas nesąmones, visas tas provokacijas, paskelbtas prieš Tarybų valdžią, tai, be abejonės, pas kiekvieną doresnį žmogų iššauks pasibjaurėjimą, nepaisant, kad jis ir nesutiks su Tarybų valdžia.

Dar mes neužmiršome tų laikų, kuomet buvo sudaryta provokacinis dokumentas, kad Tarybų Rusijoje nacionalizuojamos visos moterys tarpe 18 ir 40 metų amžiaus. Nors tai visi protaujanti žinojo, kad čia bjauri provokacija, vienok buržuazinė spauda diena diena būnijo, kad jau Rusijoje moterys neturi laisvės, kad jos nacionalizuotos, kad jos privalo atsiduoti kiekvienam vyrui, kuris tik to pareikalaus. Ir ne tik buržuazinė spauda tą būnijo, bet neatsiliko ir mūsų "socialistinė" spauda. Juk tas provokacijas plačiai skelbė "Naujienos" ir "Keleivis" ir skelbė kaip gryną pinigą.

Ar lietuvių tarpe buvo tokių žioplų, kurie tikėjo tokioms provokacijoms, mes nežinome, bet tarpe abelnos Amerikos visuomenės tokių žioplų nestokavo.

O kas vėliaus paaiškėjo? Tapo susekta, kad tokį provokatorinį dokumentą padarė Antantės tūli oficeriai, kurie buvo pasiūsti į Rusiją kriušinti Tarybų valdžią.

Buvo rašyta ir daugiau panašių nesąmonių ir vis taikyta, kad Tarybų Rusijoje moteris esą paverstos baltomis vergėmis, neturinčiomis jokių teisių.

Dabar jau paliovė rašyti apie tai, kad Tarybų Rusijoje moteris — baltosios vergės, nes ir didžiausi žioplai persitikirino, kad tokios pasakos yra grynas melas. Bet, kaip sakoma, vilkas nestaugęs negali iškęsti. Taip yra ir su literatiniais prostitutais. Pastaromis dienomis vėl visa buržuazinė spauda pradėjo būbnyti, būk Tarybų valdžia nutarus sušaudyti kelis tūkstančius kūdikių, užsikrėtusių limpamomis ligomis, sunkiai pasiduodančiomis gydymui.

Rodosi, kiekvienas gali suprasti, kad čia biauriausi provokacija, šlykščiausias melas, vienok buržuazinė spauda tą kartoją, kaip tikrą faktą, kaip gryną pinigą. Bet kas keisčiausia, kad tokias žinias ima grynų pinigų ir mūsų "socialistinė" spauda — lietuvių socialistų organai "Naujienos" ir "Keleivis". Tų laikraščių redaktoriai irgi neatsilieka nuo literatinių prostitutų kojoje prieš Tarybų valdžią. O juk tų laikraščių redaktoriai nuolatos kalba apie literatinę dorą, apie sąžinę ir kitus panašius galus. Bet kada literatiniai prostitutai pradeda kalbėti apie dorą ir sąžinę, tai jau kiekvienas gali suprasti kokia jų ta dora ir sąžinė.

Nepaisant literatinių prostitutų, nepaisant jų visų provokacijų, jau pasaulis pamatė, kad tik Tarybų Rusijoje moteris tapo laisva pilnoje to žodžio prasmėje ir kad tik Tarybų valdžia suteikė moterims lygias teises su vyrais.

KAS NUŽUDĖ ROŽĘ LUXEMBURG

MISLINČIUS.

Nors buvo susekta žmogžudų gauja, kuri nužudė Rožę Luksemburg ir Karolių Liebkechtą ir, dėl svieto akių, žudikai neva nubausti, vienok ir iki šiai dienai nebuvo tikrai žinoma nuo keno rankos krito tie proletarinės revoliucijos karžygiai. Dabar, Londono laikraščio, "Herald'o", korespondentas, **Philip Prece**, esantis Berlyne, praneša gana įdomų atpasakojimą vieno žudikų gaujos, kaip žuvo Rožė Luksemburg ir Karolius Liebkechtas.

Tuo pasakotoju-žudiku yra buvęs armijos seržantas Runge, kuris su kitais kareiviais dalyvavo 1919 metais Berlyno Spartakų žudyme. Kalbamasai Runge tik ką pabaigė kalėti du metus savo "baudos", kurią jam teismas buvo paskyręs. Išėjęs iš kalėjimo, akyvaizdoj dviejų "Vorwärts" redaktorių, Runge padarė sekamą pareiškimą:

"Naktį, 1919 metų iš sausio 15, aš ėjau tarnybos pereinamas Edeno viešbutyje, kuris tuo laiku buvo Berlyno "baltųjų" žvalgybos stovykla.

"Ten atvedė sugautą Liebkechtą, kuriam tik įėjus koridoriun, jį užpuolė kareivis Braun ir lazdos smūgiais sudaužė jam galvą. Jam (Liebkechtui) atsisakė suteikti gabalėlį vatos, sustabdymui tekančio iš žaizdų kraujo.

"Neužilgo atvedė ir Rožę Luksemburg; trys oficeriai man prisakė neišleisti nei vieno iš suimtųjų gyvais iš viešbučio. Vienas tryjų oficerių buvo leitenantas Vogel'is; kitas, leitenantas Pflug-Hartung'as, gi trečio nepažinau. Pflug-Hartung'as man pasakė, kad tuodu kaliniu yra gerai žinomi ir kad už jų galvas esą paskirta 150,000 markių.

"Rožę Luksemburg išvedė iš tardymo kambario leitenantas Vogel'is. Aš nevartojau šaujamo ginklo, bet, kad išpildžius įsakymą, — smogiau jai kumščia. Ji pakri-

to. Tada ją įdėjo automobilin leitenantas Vogel'is. Aš jai nedariau nieko blogo, bet kad išpildžius įsakymą, turėjau ką nors daryti, nes oficialiai man grąšino mirčia, jeigu aš nepildysiu jų įsakymų.

“Automobiliui bevažiuojant, ant jo šoninės lentos užsoko leitenantas Krull'is ir, privažiavus Nuremberger'io gatvę, peršovė R. Luksemburg stačiai per galvą, veik prikišęs prie jos revolverį. Tai atlikęs, nušoko nuo bevažiuojančio automobilio ir sugrižo viešbutin.

“Įmetę Luksemburg kūną į kanalą, jie sugrižo viešbutin ir vienas oficialių priėjęs prie manęs pasakė: “Tu savo darbą atlikai puikiai; dabar eik ant ketvirto augšto, ten yra “Raudonosios Vėliavos” redaktorius, kuris irgi turi būti nušautas.”

Tolimesniame savo pasakojime Runge nurodė, kaip jis buvo vėliau siuntinėjamas iš vietos į vietą ir visur sveikinamas, kaip didvyris, kuris nužudė Liebknechtą ir Luksemburg. Galiausiai jis tapo areštuotas, vienok detektyvas jam pasakė, kad jis gali priiinti sau visą kaltę, nes vis viena jam nieko nebusių ir dar jo laukianti 100,000 markių premija.

Po teismo, laike kurio Vogel'is, Pflug-Hartung'as ir kiti žudikai buvo nuteisti trumpam laikui kalėjiman, Runge irgi tapo atgabentas kalėjiman. Prie jo tuoj prišoko minėti oficialiai ir pradėjo klausinėti ką jis sakęs valdžiai. Jis atsakęs, kad melavęs. Už tai jį oficialiai neapsakomai gyre, o Pflug-Hartung'as dar pridėjęs: “Jeigu tu būtum jiems sakęs tiesą, tai ir tau būtų buvęs galas; tu būtum radęs rankinę granatą po savo pagalve kurią gražią naktį.”

Runge savo pareiškime baigia sekamai:

“Aš nesu Liebknechto ir Luksemburg žudikas. Kiek aš turėjau reikalo su tuo įvykiu. tai aš buvau tiktai įrankiu Edeno viešbučio oficialių, kurie pirmiausiai įsakymais, o paskiau grąšinimais bandė mane gąsdinti. Tikraisiais niekšais yra leitenan-

tai Krul'is, Vogel'is ir Pflug-Hartung'as. Aš norėčiau, kad Berlyno darbininkų klasė žinotų tai.”

Nuo keno rankos krito K. Liebknechtas, Runge, vienok, nepasako. Mums ne taip jau svarbu, kas atliko technikinį žudymo darbą. Svarbiau mum tas, kad idejinį žudymą atliko **social-patriotai**: Ebertas, Scheidemannas ir kruvinasis Noskė. Tai jie tada buvo valdžios viršūnėse, tai jie darė Spartakų ablavas, tai jie skelbė premijas už Liebknechto ir Luksemburg galvas. Tai ant jų rankų tų revoliucionierių kraujas ir jie turės atsakyti prieš susipratusių darbininkų pagiežą.

ŽITETĖS, KRYŽIOKĖS IR KITOS

V. VARNAS.

Dvasiškija begalo rūpinasi palaikyti savo globoje moteris ir todėl tveria įvairias moterų organizacijas. Lietuvoje, rodos, jau nuo 1907 metų yra kunigų įsteigta taip vadinama Šv. Žitos organizacija. Į tą organizaciją kunigai stengiasi daugiausiai pritraukti moteris ir merginas darbininkes, nes gerai žino, kad darbininkės gali greičiau susiprasti, todėl ir deda pastangų jas savo globoje ilgiau palaikyti. Apie buožių moteris ir merginas mažai kunigai rūpinasi, nes gerai žino, kad jos ir taip neišklys iš “teisingo” kelio, neprisidės prie darbininkų organizacijų.

Reikia teisybę pasakyti, kad dabar Lietuvoje žitietės lošia gana svarbią rolę. Kur reikia išardyti darbininkų susirinkimą, kunigai įsako žitietėms ir jos tą atlieka. Kur reikia praveisti kokius nors kandidatus į savivaldybas, kunigai ateina su žitietėmis ir savo tikslą atsiekia. Kur reikia ką nors partirti, sušnypinėti, siunčiama žitietės. Žodžiu, jos, kaip tos ištikimos kalytės, tarnauja kunigams ir pildo jų paliepinimus.

Bet kunigai pamatė, kad žitietės gali atlikti tik paprastus darbelius, kad jos gali lošti ištikimų kalyčių roles, o daugiau nie-

ko, todėl dabar pradėjo rūpintis steigimu moterų vienuolynų. Ir, rodosi, dabar tokių vienuolynų Lietuvoje yra virš pustuzinio. Kadangi Lietuvoje mokyklos yra kunigų kontrolėje, tai jie nori priveisti galybe moterų vienuolynų ir paskui vienuoles kimšti į mokyklas, kurios nuodys vaikų protą, skiepyt į jų jaunas sielas klerikalizmą, daris iš jų nuolankius vergus kapitalistams ir paklusnius tarnus bažnyčiai. Kunigai pamatė, kad jaunosios kartos išauklėjimas priklauso nuo moterų, todėl dabar daugiau siai ir kreipia dėmesį į moteris.

Rusijoje pirmiau nesigirdėjo, kad kunigai būtų organizavę moteris. Abelnai, rusų dvasiškija pirmiau veik jokios dėmės nekreipė į moteris. Bet dabar mes matome ką kitą. Iš Maskvos "Izvestijos" patiriame, kad ir rusų dvasiškija pradėjo organizuoti moteris ir taip vadinamų kryžievių organizaciją. Kryžieivės pasirodė daug smarkesnės už žitietes, nes kada buvo imamos bažnytinės branginybės baduolių sušėlpimui, tai kryžieivės užpuldinėjo ant valdžios nuskirtų komisijų ir net užmušinėjo tų komisijų narius.

Kaip galinga Rusijoje kryžievių moterų organizacija, tuo tarpu sunku ką nors teisingą pasakyti, bet, veikiausiai, šis klausimas vėliaus paaiškės, nes dabar valdžia pradėjo tardyti tos organizacijos nares, papildžiusias žmogžudystes, užpuldinėjant ant valdžios komisijų. Bet čia mums nei ne svarbu, ar ta organizacija didelė, ar maža, ar ji galinga, ar silpna. Svarbu ve kas: pirmiau, kada Rusijoje dvasiškijai negrėšė joks pavojus, kada ji buvo valdžios globojama ir saugojama, kaip akies lėlėlė, tai ji nekreipė jokios dėmės į moteris. Ir jeigu kas nors užsimindavo apie suteikimą moterims lygių teisių, tai tą išjuokdavo ir bepročiu išvadindavo. Bet dabar, kada visoje šalyje darbininkai visą galią paėmė į savo rankas, kada dvasiškijos viešpatavimas tapo suvaržytas, kada moterims darbininkams suteikta lygios teisės, ir kada dvasiškijai reikia bendrai su visais kontr-revoliucionieriais slapta vesti kovą prieš Tarybų valdžią, tai ji atsiminė apie moteris ir pradėjo jas organizuoti del kontr-revoliucinio darbo. Ir kas svarbiausia, kad suorganizavę tamsias moterėles, stumia jas į kontr-revoliucinį darbą, pati dvasiškija slėpdamosi už jų pečių.

Be abejonės, Tarybų valdžia ne tiek stengsis nubausti tas moterėles, kiek tuos, kurie jas suorganizavo ir dabar stumia į tą pragaištingą darbą. Todėl negalima per daug smerkti tų kryžievių, nes jos yra tamsios ir labai lengvai pasiduoda dvasiškijos įtakai. Čia daugiau kalta dvasiškija, kuri naudojasi moterų tamsumu.

Kada dvasiškija išsijuosus pradeda darbuotis tarpe moterų, kada tamsios moterys ir merginos organizuojamos į įvairias klerikalines organizacijas, kada Lietuvoje moterų vienuolynai pradeda dygti, kaip grybai po lietaus, tai ir lietuvių moterys, daugiau susipratę, privalo smarkiau pradėti veikti. Priklausančios prie L.M.P.S.A., privalo daugiau kreipti dėmesį į tamsesnes moteris, į jaunuomenės auklėjimą ir t.t. Pastaruoju laiku L.M.P.S.A. narės daugiau dėmesį kreipė į savitarpinę kovą, į kovą už tuščius niekus, negu kad į tą darbą, kurį jos privalo dirbti. Aš manau, kad Susivienijime tikrasis darbas pradės eiti geriau ir narės daugiau darbuosis tamsesnių moterų tarpe, negu kad iki šiol darbuosi.

Kada dvasiškija išsijuosus pradeda darbuotis tarpe moterų, kada tamsios moterys ir merginos organizuojamos į įvairias klerikalines organizacijas, kada Lietuvoje moterų vienuolynai pradeda dygti, kaip grybai po lietaus, tai ir lietuvių moterys, daugiau susipratę, privalo smarkiau pradėti veikti. Priklausančios prie L.M.P.S.A., privalo daugiau kreipti dėmesį į tamsesnes moteris, į jaunuomenės auklėjimą ir t.t. Pastaruoju laiku L.M.P.S.A. narės daugiau dėmesį kreipė į savitarpinę kovą, į kovą už tuščius niekus, negu kad į tą darbą, kurį jos privalo dirbti. Aš manau, kad Susivienijime tikrasis darbas pradės eiti geriau ir narės daugiau darbuosis tamsesnių moterų tarpe, negu kad iki šiol darbuosi.

J E I M E R G E L Ė ...

Jei mergelė veiktų labai
Naujos ateities
Ir spėkas savo aukotų
Skleidimui šviesos,
Tai aš jąją pamylėčiau
Iš visos širdies
Ir linksmi dainuodams skinčiau
Kelią prie tiesos. *Buolio Sūnus.*

PERDIDELIS PRAKAITAVIMAS

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS.

Prakaitavimas paprastai nėra jokia liga ir nieko bloga nereiškia. Atbulai prakaituodamas, žmogus atvėsina savo kūno šilumą, prašalina daugybę nuodingų nudėvėtų medžiagų iš kraujo, vadinasi, prakaitas yra naudingas ir reikalingas reiškinys, jeigu tik nėra per daug jau didelis.

Žmogus prakaituoja per odos skylutes (poras), bet pats prakaitas pasidaro mažytėse prakaito gilėse, kurių yra milijonai po oda. Tų gilių pareiga yra išskirti kai kurias kraujan patekusias nereikalingas medžiagas palengvinti tuo būdu inkstų, kepenų ir dar tūlių organų darbą.

Kai kurie žmonės permažai prakaituoja arba net ir visai neprakaituoja. Paprastai tai yra ženklas dirksnių (nervų) silpnumo ir dar pasitaiko delei tūlių odos ligų, kurios pagadina prakaito giles. Tokiems patartina pildyti aplamos higienos taisyklės, dažnai maudytis, trinti, brūžyti, braukyti kūnas šiurkščiais rankšluoščiais arba net šepetukais, mazgotis, kad pajudinus kraujo apytaką ir daugiau jo pritraukus prie odos. Gerai pritaikyta gimnastika, sąnarių miklinimas, raumenų mankštymas irgi daug gero padaro. Renkia būtinai daugiau vandens gerti ir vengti sunkesnių valgių.

Yra nemažai ir tokių žmonių, kurie visai saugoja prakaito, tyčia taip daro, kad tik neprakaituotų. O tai jau labai kvailas daiktas ir labai kenksmingas. Prakaitavimas yra gamtos nustatytas įstatas ir kas prieš jį dažnai prasižengia, tas gali susilaukti atatinkamos pabaudos: tokiam greičiau kas nors pradės gesti jo kūno cheminėje laboratorijoje ir gal tik tada nesusipratėlis išmoks pildyti gamtos priesakius.

Yra vėl ir tokių, kurie prakaituoja per daug, nuolat šlapiuoja, savo prakaitu mirksta ir tas jiems patiems ir kitiems daug nesmagumo padaro. Tai jau yra pasekmė

prakaito gilių netvarkos ir tam tikro nervų suirimo bei apsilypimo. Dažniausia tai yra tik vienas pavojaus ženklų, kad žmogaus kūne ko tai negera esama, kad jo kraujas per daug jau suterotas ir pilnas nuodų ir todėl priverčia kai kuriuos organus, jų tarpe ir prakaito giles, dirbti viršlaikį, darbuotis iš paskutinių. Kartais tame nėra tokio didelio blogumo. Žmogus gali per daug šlapiuoti, kai esti šilti orai, didelė kaitra arba kada turi dirbti prie didelio karščio, prie ugnies, liejyklose ar šiaip tvankiose, troškiose darbavietėse, kur maža oro ir nėra įtaisyta vėdyklų orui perkošti bei atvėsinti. Jautresnių dirksnių žmonės apsipilia prakaitu iš baimės, didelio išgąščio ar kito didesnio dvasios bei ūpo sujudimo. Sunkus ir ilgas fizinis darbas, nuovargis suteršia kraują tam tikromis nuosaldėmis nudėvėtomis medžiagomis ir išto prisieina gausingai prakaituoti.

Yra daug ir tokių atsitikimų, kur žmogus per daug prakaituoja dėl vienos ar kitos svarbios ligos, kaip antai: plaučių džiova, drugis, reumatizmas, inkstų uždegimas, neurastenija (dirksnių energijos išsėmimas bei apsilypimas), mažakraujystė ir tt. Šitokiose ligose kraujas yra visada perpildytas įvairios rūšies nuodais, todėl gamta stengiasi juos visokiais keliais prašalinti: per inkstus perkošiant šlapumos pavidale, vidurių liuosėsiu veikimu, dažnesniu jų valymu ir kraują košiant per prakaito giles, gausingu prakaitavimu. Toksai prakaitavimas yra abelnas po visą kūną ir stengtis kaip nors jį numažinti arba apstabdyti būtų labai peiktinas darbas ir turėtų itin liudnių pasekmių.

Bet yra daug tokių atsitikimų, kad žmogus per daug prakaituoja tik kai kuriose vietose, pažastėse, papadėse, delnuose, kaktoje, vietuose, tarpupirštėse ir tt. Toks vietinis nuolatinis prakaitavimas yra be ga-

lo įkirus ir nemalonus daiktas ir jis galima sumažinti arba žymiai apstabdyti.

Vietinis prakaitavimas gali tęstis vienval, ypač, kai sukaisti nuo darbo arba vasaros karščiuose, tai nuo tokio šlapiavimo tos vietos dažnai net parausta, nušunta. Nušutimas ir odos uždegimas atsitinka rietuose, pažastėse, po didelėmis sunkiomis krūtimis. Prakaituoti delnai esti šalti, lipnūs ir toksai žmogus gėdinasi pasisveikinti, ranka paduot. Veidas daugiau šlapiuoja ant kaktos, ant nosės, pasmakryj; kai kada galvos oda vietomis labai prakaituoja ir nuo to lopiniais net plaukai nušunta ir ima slinkti. Nuo didelio nuolatinio kojų prakaitavimo atsiranda dažnai nesmagus smokas, smarvė, papadės ir tarpupirštės tiek nušunta, oda taip permirksta, kad net atšoksta ir nusilupa, ir žmogui sunku ir skaudu esti vaikščioti.

Kai kurių žmonių prakaitas negražai atsiduoda, dvokia, ypač iš pažasčių, nuo kojų. Rudaplaukiai šviesiaodžiai dažniau turi šitokią prakaito savybę. Prakaito kvapnys ne visada vienodas, kai kada jis turi žolynų kvapą, pijonkų (fijolkų), o vėl dažnai jis primena ožį arba net šeškų... Dvokantis prakaitas paeina kartais nuo pergreito jo gedimo bei rūgimo, kaip tiktai jis sumerkia autes, batus ar šiaip baltinius. Dažnai dar ir tūlų bakterijų prisiveisia surūgusiu prakaitu permirkytose vietose. Ypač kur oda atšokusi, suplaisiojusi ir druožlėmis nukabusi. Nuo to prakaitas ne tik kad nemaloniai atsiduoda, bet dar ir rūbus nudažo įvairiomis vamis.

Spalvuotas prakaitas esti rausvas, rudas, ružavas, geltonas, kartais net juosvas, melšvas. Kai kada tatai atsitinka delei tūlo svirimo taukinių bei riebalinių gilių, kuriuos čia pat po oda nubarstytos greta prakaito gilių. O vėl dažnai tūlose vietose, ant pažasties plaukų ir kitur prisiveisia bakterijų bei grybelių nelyginant tokių, kaip atsiranda ant seno sūrio arba ruginėj duonoj. Tokie pelėšiai, grybeliai bei bakterijos pačios išduoda parvuotą medžiagą ir

nudažo plaukus, odą ir skalbinius.

Kad išsigydžius nuo tokių nemalonių, švarumas, aplamas kūna valumas yra pagrindinis, pats stambasai veiksnys. Žinoma, visų pirma reikia daboti, ar tavo kūne visa kas tvarkoje, ar viduriai gerai savo pareigas eina, ar dirksnių (nervų) energija nėra perdaug išsemta, išekvota. **Valgyk tik lengvesnius, grynus, natūralinius valgius, nuo kurių mažai teesti puvimo bei rūgimo viduriuose ir kurie kraujo taip didžiai nesuteršia.** Prie mėsos ir artyn neik, nes joje pilna visokių nuodų ir nuo jos prisiperi pikčiausių rūšių bakterijų viduriuose. Tenkinkis daugiausia pienu visuose pavidaluose, kiaušiniais, vaisiais, daržovėmis, riešutais, bulvainėmis šaknimis. **Neužmiršk vandens**, gerk apie tuziną stiklų per dieną, daryk įvairių judėjimų, gimnastiką, **kvėpuok giliai**, kada tiktai atsimeni, stengkis susivaldyti, vengk kvailos baimės, pykčio, pavydo ir panašių ūpo viesulų. Netrukdyk sau miego ir dirbk naudingą darbą ne tiek sau, kiek kitiems. Iš to turėsi dvasinį pasitenkinimą, ir palaimą, ir tokis ūpas turės stebėtiną įtakos į visus tavo kūno reiškinius. Būk daugiau žmogum, nekaip gyvuliui.

Maudykis dažniau. Nutūkusiame žmogui po šiltai maudynei patartina šaltu arba vėsu vandeniui apsiplauti, kad odos poros kiek susirauktų. Gerai yra įsidėti maudydėnės sodos, šarmadruskės, kad ir rūpesnės, skalbiamosios sodos. Jūrų mandyklos yra irgi geras daiktas, kas išsigali jų pasirūpinti.

Kam perdaug kaista ir šlapiuoja pažastės, kojos, rankos, tos vietos patartina maudyti formalino skiediniu. Iš vaistinės parsinešk kokias 4 uncijas formalino (angliškai paprašyk **formalin or formaldehyde solution 4 ounce.**)

Pilną valgomąjį (didįjį šaukštą) to formalino įpilk į kvortą vandens ir plaukis tuo skiedimu šlapiuojančias vietas porą kartų per dieną. Vieton formalino galima vartoti tuo pat būdu potašiaus perman-

ganato skiedinys. Parsinešk bonkute
potassium permanganate, ¼% solution 1 pt.

O jei ir to nėra arba gauti negalima, tai ir actu (uksu) tos vietos galima plauti. Apiplovus gerai vienu tų skiedinių, patartina dargi apsitemti kad ir šitokiuo mišiniu. Išsirašyk šį receptą ir vaistinėj gausi:

Thymol gr XV

tannin ZI¼

Spirit camphorae ZVIII.

Suvilgyk medvilnės (votos) šmotuką ir aptepk opias vietas, paskui palauk kiek, kolai apdžius, kita sausai nušluostyk ir išbarstytk kokiais miltukais, kad ir borated talsum.

Kam nuo kojų atsiduoda, tam patartina rytą ir vakarą kojos mazgoti pirma šiltu, paskui vėsiu vandeniu, vartojant deguto (smalos) muilą — tar soap. Gerai nušluostęs kojas, apibarstytk jas miltukais, ypač tarpupirštes ir papades, taipgi autes, kurias mainyk kasdieną. Patašiaus permangamoto arba borinės rūkšties skiedinys yra geras kojoms maudyti, o išmaudžius patartina **aptepti popades ir tarpupirštes glicerina** — taip pat rytą ir vakarą, o kai pasidaro geriau, tai užtenka kartą į keletą dienų taip teplioti. Alkoholium bei

spiritu mazgoti šlapiuojančios vietos yra gerai bet gal už vis geriau yra vartoti **formalino smarkus skiedinys**, sumaišius perpus su vandeniu. Išmaudžius gerai kojas ar kitas vietas, suvilgyk vatos kamštelį, apysuktą aplink pagaliuką, ir ištepik tas vietas kas vakaras per kokias 3—4 dienas. Toks formalino skiedinio tepimas veikia ūmai ir pasekmės geros kelioms savaitėms. Paskui, kai šlapiavimas vėl ima atsirasti, patartina pakartoti toks pat tepimas.

Kieno pažasties dargi ir baltinius ir net išeiginius rūbus nudažo **visokiomis spalvomis**, tokiam taip pat patartina, apart dažnių maudynių ir prausimų, **teplioti pažastes formalino smarkiu skiediniu**, kas vakaras, o jam apdžiūvus, ištepti gerai plaukai ir oda ioduoto gyvsidabrio geltonąja moščia. Vaistinėje paprašyk: **yellow oxide of mercury ointment 1 ounce.**

Ta mostis ypač naudinga, kada pažastės ar ir kitų tokių vietų plaukai apauga rudais grybeliais, pelėšiais bei bakterijomis.

Tik, gydydami tokias vietas, neužmirškite ir abelnai viso kūno švarumo, — maudykitės, kada tik jums laikas ir kitokios gyvenimo sanlygos daleidžia.

Vaizdelis Iš Kovos Su Analfabetu Rusijoje

Įsakymas: Visi turi mokytis, jauni ir seni... Miestuose, sodžiuose, bažnytkaimiuose seni žmonės tik šneka: "O kokiems galams! Tfiu! mano tėvas nemokėjo nė rašyt, nė skaityt, o gyveno..."

Bet įsakymas yra įsakymu. Visur atidaryti mokslabučiai. Net fabrikuose yra atskiri kambariai, ant sienų didelės toblyčios, ir tinkamos raidės: kai-kur sprindžio augštumo. Mokytojų stoka — mokytojauja tie, kurie jau šiaip-taip parašo raides; popieros mažai — ant abiejų pusių rašo, tuščių sklypukų mestį negalima. Mokina daugiausia vakarais, bet fabrikuose tai ir vidurdieny buna paskirta po valandą ar dvi laiko.

Jei kam ir nejauku, tai tik iš pradžių. Nes su mokiniu kartu eina ir agitacija:

"Nemoki rašyt nė skaityt? O kas iš tavęs? Esi aklas, kurčias, tave kas nori, gali apgaudinėt, skriaust... Ir ponai tik todėl viešpatavo, kad žmonės nežinojo, ko jiems reikia... Iš rašto visko išmoksi!"

Kitur girdėt:

"Rusija — ūkininkų šalis. Jos gerovė priklauso nuo ūkio. Tad reikia pakelti ūkį, o ir čia mokslas reikalingas. Iš knygų visko dažinosite!"

Kitur vėl:

Mes mokėjome padaryt galą buržuazijos viešpatavimui. Dabar patys esame viešpačiais. Dabar reikia patiems mokytis

kaip valdytis, kaip valdžioj vietas užimti, kaip gaspadoriauti; reikia mokytis tvarkos, įstatymų, reikia mokytis kaip ekonomiškai ūkį vesti... O nemokant rašyti ir skaityt nieko negalima padaryt!"

Dar kitur:

"Ir moterys turi mokytis. Jos dabar turi lygią teisę kaip politinėse ir ekonominėse sąlygose, taip ir pareigose... Be rašto negalima pilnai naudotis savo teisėmis, nes gudresnieji apgaudinės, išnaudos... Moters turi mokytis, kaip ir vyrai!"

Senas ūkininkas, pakrapštęs pakaušį, piktai nusišypsojo ir sako:

"Nemokėjau rašyt ir skaityt; turėjau duonos; išauginau vaikus; pats pasenau ir sveikas esu — be jokių tų rašymų ir skaitymų... O dabar... Ar tai aš premieru buisiu!"

Kartą važiuojame traukiniu per Uralų kalnus. Vienas tarnautojas, penkių vaikų tėvas, pakreipęs usą taria:

E, bra, prie Nikalojaus buvo geriau..."

"Kodel?" klausiu. "Ar gal kad tada maisto buvo daugiau?"

"Taigi ne.... Su maistu biednam žmogui vis tas pats. O dar čia ir tas karas pasiutęs, ir ta kontruliucija.... Bet man prie Nikalojaus vistiek buvo geriau".

"Bet kodel?" aš vėl klausiu.

"Tai mat... su tais visais mokslais... Niekas pirmiau tuo nesirūpino. Būdavo pareinu namo: šilta, vaikai nuprausti, aprengti, pavalgydyti... O dabar? Dabar—oo! — kambarys šaltas, vakarienė nedaryta, vaikai murzini. O kur mama? Na, sakykit: kur mama!?"

Čia padarė trumpą pauzą, paskui atsitusęs tęsė:

"Dimitrovukas, visas murzinas, kai katinas, atsakys: 'Mama g-i-m-n-a-z-i-j-o-j! O kas tai per gimnazija! O kas tai per studentas toji mama! Oho! Pareina namo, parsineša gabalą kreidos, kai kumstį, arba tą grifelį... O paskui apėmus gniauztom — tai ir raižo stalą. Aha! Tai g-i-m-n-a-z-i-j-a! Tokios kvailybės turbūt ir Ameri-

ke nėra!"

Kitas, šale stovintis, nusišypsojo ir įsikiša:

"Ei, Piotr, tu matyt ir mirsi durnium... O aš jau ne: aš jau išmokau ir nieko nekaštavo. O pereitam mūsų sovieto susirinkime jau mane į sekretorius perstatė... Aš dar neapsiėmiau, než lyg ko baisu. Bet aš jau moku rašyt ir tu manęs neparduosi... O aš tave galiu..."

Šitokių pašnekėsiu buvo girdėt kiau-rai-išilgai šali, kai valdžia pradėjo rauti analfabetizmą laukan. Dabar jau retai kur tesigirdi: kurie pramoko rašyt ir skaityt, tie jau taip nešneka. O mokinimas turėjo gerų pasekmių. Viatkos gubernijoje, pavyzdžiui, dešimties mėnesių bėgiu analfabetų skaitlius susimažino 40%, o Sovietų valdžiai tik ką įsisteigus nemokantieji nė rašyt nė skaityt sudarė 85% visų gyventojų... Industrijos centruose analfabetizmas ir iš pradžių buvo mažesnis, bet jis čionai sparčiau ir naikinamas buvo, nes priemonių daugiau radosi. Galima drąsiai sakyti, kad jeigu švietimo darbas nebus kaip nors sutrukdytas, tai dar už poros metų analfabetų Rusijoje vargu beliks.

Onutė.

Maskva, Spalio 10, 1921.

PASTABOS

Jungtinių Valstijų Darbo Departmentas, paskyrė poną A. B. Spreckles iš San Francisco tyrinėt Europos darbininkų padėtį. Pone Spreckles yra turtinga moteris, todėl, sulyg darbo departamento viršininkų nuomonės, galės gerai ištyrt tenai esančias sąlygas.

* * *
* * *

Atstovų Butas Washingtone perleido bilių 206 prieš 9, kad amerikietės moterys, ištekęjė už svetimšalio vyro, nenustotų Amerikos pilietinių teisių. Taip pat ir nepilietės ištekant už piliečio vyro, negalėtų tapt pilietėmis.

VOKIETIJOS MOTERYS INDUSTRIJOJ

Sunki karo padėtis ir pokarinis pralaimėjimas sutvėrė ir Vokietijos moterų ekonominiame gyvenime žymias permainas. Jau 1907 m. Vokietijoje radosi virš aštuoni milijonai moterų, dirbančių už algą dėl pragyvenimo.

Pirm karo istatymai draudė moterims dirbti mainose, prie namų budavojimo ir bent kokią naktinį darbą. Svarbiausiu užsiėmimu buvo: drabužio išdirbystė, tekstilinėje industrijoje, prie siuvimo, maisto gaminimo, papuošalų, namų liubos, popieros ind., medžio ir kitose smulkesnėse industrijos šakose.

Tekstilinėje ind., prie siuvimo ir namų liubos, moterų skaitlius viršijo vyrus. Šios industrijos šakos, ypatingai sunkiai kentėjo laike karo ir nemažai kenčia po Versalės Konferencijai. Vokietijos ekonominis gyvenimas priklauso nuo iš kitų šalių įgabnamų žaliadaikčių ir eksporto (išvežimo užsienin).

1912 į Vokietiją buvo įgabenta žaliadaikčių už 10,695 milijonus markių, išgabenta jau pagamintų prekių už 10,080 milijonų markių. Svarbiausiom šalim dėl Vokietijos eksporto buvo: Jungtinės Valstijos, Rusija, Didžioji Britanija, Austrija, Hungarija, Francija, Indija, Argentina ir Belgija.

Importas dalinos sekamai: 55% žaliadaikčių, 30 nuoš. maisto, ir tik 15 nuoš. įvairių industrijos dirbinių. Eksportas: 65 nuoš. industrijos dirbinių, 26 nuoš. žaliadaikčių ir pusiau pagamintų prekių ir tik 9 nuoš. maisto. Žaliadaikčiai ir pusiau pagaminti produktai skaitėsi: bovelna, vilnos, varis, skūros, kailiai, neužbaigti šilkai, tabakas, anglis ir blekė.

Mes nekalbėsime apie karo periodą, kuomet didėsės valstybės rovėsi tarp savęs vardan "tėvynės ir demokratijos", kad įgijus naujų rinkų. Tuomi metu transportacija daugelyj šalių įvairiais būdais buvo

apsunkinta, bet Vokietija ir po Versalės Konferencijai tą apsunkinimą nepragyveno, nes kapitalistiniam pasauliui reikia grobių ir Vokietija kaip viena iš stiprųjų apgalėtų valstybių liko auka. Jos transportacija suparalyžiuota, nes laivyno didelę dalį talkininkai pasidalino tarp savęs, turtingos provincijos atskirta ir leista gyvuot kaip "neprigulmingom". Sulyg Versalės sutarties Vokietija turi pristatyt talkininkams 1,900,000 tonų kas mėnuo anglies nepaisant į tai, kad nuo jos likosi atkirsta turtingos anglies kasyklos (Augštoji Silezija). Darbininkų gyvenimo sąlygos po karui dar daugiau pasunkėjo, o ypatingai moterų. Talkininkai apsvaigę pergale plėšia lobį iš Vokietijos, naminė buržuazija taip pat negali atsisakyt nuo skanių kąsnių. Tokiu būdu Vokietijos proletariatas penėdamas savąją buržuaziją turi užpilti gerles ir talkininkams. Per tai daugelis moterų gyvenusių iš savo trūso, šiandieną negali pragyventi iš to uždarbio. Jeigu Vokietijoje prostitucija seniau gerą dirvą turėjo, tai šiandieną ji žydėte žydi, nes sunkios ekonominės sąlygos jai dirvą taiso.

Buržuazija, kad pratęsus savo gyvenimo dienas toliaus ir nukreipus nesusipratusių darbininkų atydą nuo komunistinio judėjimo, gudriai rišo ir bedarbės klausimą. Ji visų pirmiausia atleidinėjo nuo darbo vedusias moteris arba tuos vyrus, kurių moterys turi kokių nors įplaukų. Esant tokioms sąlygoms, profesijinėse sąjungose ir visame darbininkiškam judėjime, moterų skaitlius žymiai auga. Pirm karo profesijinėse sąjungose buvo moterų 221,000, gi 1922 m. siekė ligi 1,680,000. Komunistiniame judėjime Vokietijos moterys taip pat lošia svarbią rolę, nes iš pergyvento karo ir iš dabartinės "socialistų" valdžios persitikrino, kad moterų pasiliuosavimas eina kartu su pasiliuosavimu visos darbininkų klasės. Komunistų Partijoje moterys sudaro 20% visų narių.

K. P.

AŠTUNTA DIENA KOVO RUSIJOJ

Vienas didesniųjų ramščių kapitalistinės sistemos yra bažnyčia. Po bažnyčios pastoge išgalvoja visokius nebūtus dalykus, visokius burtus, kurių pagelba laiko darbininkų minias didžiausioj tamsoj. Bažnyčia pasirūpina turėti tiek švenčių, kad būtų sunaudota visas liuosas darbininkų laikas, kad darbininkai negautų progos nuvalyti oratinklius nuo savo protavimo organų.

Carinėj Rusijoje, valstybė užlaikė bažnyčią; monarchai ir dvarininkai gausiai aukojo bažnyčioms, nes bažnyčios pagelba jie sekmingai laikė darbininkus didžiausioj nežinystėj ir nukreipė darbininkų mintis nuo visuomeninių ir politinių klausimų.

Spalio revoliucija įkvėpė darbininkų miniams klesinę sąmonę ir padėjo jiems sutraukti tamsybės pančius, kuriais juos buvo surišus bažnyčia.

Nauja Sovietų Rusija matė reikalą ir greitą reikalą nuo pat pradžios revoliucijos panaikinti tas priežastis, kurios stumė darbininkus į vergiją. Sėkmė to buvo atskirimas bažnyčios nuo valstybės ir panaikinimas visų bažnytinių švenčių. Nauja valdžia nurito tradicijos (įpročių) akmenį, kuris darbininkus slėgė per šimtus metų.

Darbininkų ir valstiečių valdžia išleido naują kalendorių, kuriame pažymėta tik keletas švenčių, kurios turi revoliucinės, istorinės reikšmės, kaip tai Paminėjimas Spalio Revoliucijos, Raudonosios Gvardijos Diena, Pirmoji Gegužės, Paryžiaus Komuna ir keletą kitų. Kadangi Sovietų Rusija yra pirmutinė šalis visam pasaulyje, kuri suteikė moterim pilnas politines ir ekonomines teises, tai paminėjimui to, nuskyrė 8 d. kovo kaip moterų dieną, kurią pavadino "Tarptautinė Moterų Darbininkų Diena".

Spalio Revoliucija sutraukė retėžius, kuriais buvo surakinta moterys Rusijoje ir nurodė joms kelią į liuosybę. Kovo 8 d.

veikiausiai bus paskirta moterų diena ir todėl, kad kovo 8 d., 1917 m. Petrogrado gatvėmis moterys pirmutinės didžiausiais buriais maršavo ir iškėlė obalsius "Šalin karas", "Duokite mums duonos". Tokiu pasielgimu moterys padėjo sukelti Kovo revoliuciją ir vėliau nuversti Kerenskio valdžią ir iškelti bolševikų vėliavą. Dabar moterys švenčia 8 d. kovo kaip pirmos, laisvos darbininkės pasaulyje. Tą dieną jos švenčia su tikslu atkreipti dėmesį ir kitų šalių darbininkų, kad ir jie sutrauktų nelaisvės retežius, kad užmegstų su kitų šalių darbininkėm solidarumo ryšius visose šalyse. Kovo 8 d. Rusijos moterys šaukiasi į viso pasaulio moterys padėti joms apsisaugoti nuo vilko kapitalizmo, kuris drasko dabartinę Rusiją.

Moterys, kurios pirm revoliucijos nieko daugiau nežinojo, kaip tik savo liuosą laiką praleisti ant pečiaus, šiandien Rusijoje dalyvauja šalies politikoj ir užima svarbias vietas valdžios įstaigose.

Caro laikais didžiama darbininkų moterų ir kaimiečių nemokėjo rašyti ir skaityti. Dabar Rusijoje retai rasi moterį, kuri nemokėtų rašyti ir skaityti. Kaip vadovės darbo unijų ir kaip kalbėtojos, moterys Rusijoje neatsilieka nuo vyrų.

Kovo 8 d. daugiausia prakalbas sakė moterys. Jos atsišaukė į pasaulio darbininkes švęsti sykiu su jom Tarptautinę Darbininkų Moterų dieną, pabusti iš lietargo miego ir padėti joms žygiuoti į komunistinę visuomenę.

Pradedant su Petrogrado ir Maskvos moterimis, kurios yra sąmoningiausiose eilėse moterų darbininkų Rusijoje ir baigiant su mažo sodžiaus kampelio, kurios caro laikais gyveno baimė kazoko nagaikos, iš jų lupų 8 d. kovo skambėjo vienas aidas "Lai gyvuoja Sovietų Rusija". "Lai gyvuoja Darbininkų ir Valstiečių Respublika, kuri atvedė mus į laisvės kelią".

Kadangi L.M.P.S.A. nėra siaura sek-

tančių organizacija, bet į visuomeninius dalykus žiūri per raudonus, tarptautinius akinius, tai ir mums reikia švęsti Tarptautinę Darbininkų Moterų Dieną sykiu su pasaulio proletarēm.

Agitacijos savaitę mes paskyrėm spalio mėnesį todėl, kad L.M.P.S.A. pirmas suvažiavimas buvo tą mėnesį. Tai negana svarbi priežastis neperkelti mūsų agitacijos savaitę nuo spalio į kovo mėnesį. Mūsų agitacijos savaitė turi įjinti ir 8 d. kovo.

L.M.P.S.A. 9 kuopa padavė įnešimą referendumui, kad vieton Spalio mėnesio mūsų agitacijos savaitė būtų kovo mėnesį. Draugės, tai yra svarbus įnešimas ir kuopos turi jį remti.

M. Undžienė.

VAIKŲ BAUSMĖS

F. LUKOŠIENĖ.

Daug tėvų laukia laiko kada jų kūdikis "ateis į protą", kad pradėjus mokinti paklusnumo. Už nepaklusnumą baudžia mušimu, daužimu į veidą arba gązdinimu visokiais nebūtais daiktais, kad iš baimės bausmės būtų paklusnus.

Tokis auklėjimas, naturaliai, padaro vaiką nepaklusniu ir sauvališku, per baimę neteisingo baudimo jis meluoja arba imdamas pavyzdį nuo tėvų, muša atgal, kada būna piktas arba pats save gindamas. Tegul gimdytojai būna teisingi, mandagūs, bet tvirti, su mažais vaikučiais ir mokiina svarbą paklusnumo ir užuojautą kitų tiesų.

Kada kūdikis būna nepaklusnus arba piktas, reikia su juom mandagiai, be pikto pašnekėt, parodyti klaidą ir pats kūdikis priešis prie gero išvedimo. Motina privalo pradėt mokint dar labai mažulėli paklusnumo. Kūdikis dar žodžių prasmės nesupranta, bet motinos šypsą arba susiraukimą supranta, taigi ir tokia veido atmaina gali mokint mažulėli skirtumo gero ir blogo.

Pavyzdžiui, paimkime paprotį traukt staltiesę nuo stalo; tegul motina paima už

rankutės ir žiūrėdama kūdikiui į akutes, be šypsos, sako: "Ne, ne". Ima daug kantrumo, daug laiko, bet tie pirmieji pamokinimai, sutaupys daug nesmagumo tėvams, kūdikiui ir visuomenei.

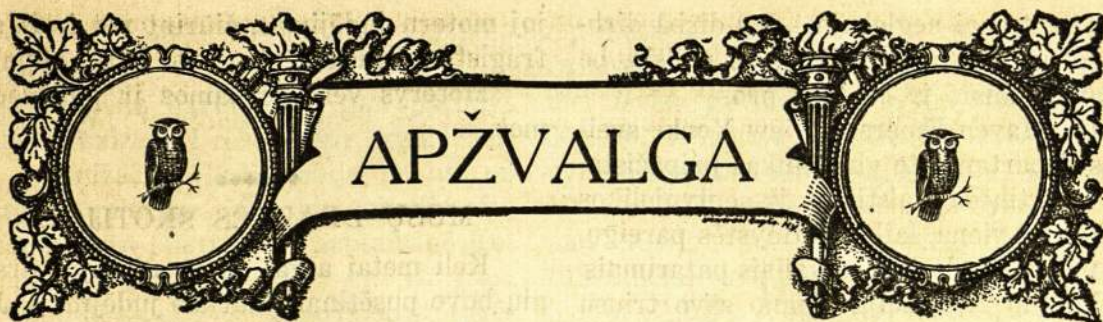
Teisybė, kartais, disciplina ir bausmė yra būtina reikalinga. Bet, baudžiant kūdikį, reikia, kad daugiau niekas nesikištų nei girdėtų. Kitiems matant arba juokiantis, visa svarba bausmės nueina niekais ir tokiu būdu kūdikis nepermato to, kad geras pasielgimas atneša pagyrimą, bet blogas užpelnė discipliną ir bausmę.

Gera forma bausmės yra atskyrimas nuo kitų tūlam laikui. Pav., paliept atsisėsti kitame kambaryje vienam, atsigrižus į kertę, išbūti kokią valandą. Kitą sykį, galima nuvaryti gult anksti ir t.t. Jeigu su kitais vaikais pešasi ar barasi, paliept vienam žaisti, kada kiti žaiždžia ir linksminasi kruvoj, pakol neprižadės gražiai ir sutikime žaisti su kitais vaikais.

Kita forma disciplinos, tai neduot vaikui to, ką jis labai myli, kaip tai, saldainių, ar šaltmetonės per kelias dienas, yra bausmė, kuri turi geras pasekmes. Uždaryti kūdikį tamsioje šėpoje (closete) ar kambaryj arba gązdint kokiais melagingais baubais, žydais ir t.t. yra kensminga taip, kaip ir mušimas, nes toks pasielgimas išskiepia neteisingumą ir žiaurumą jame.

Tėvai, kurie daugiausia muša kūdikius, nusiskundžia, kad jų vaikai negerai ir nepaklusnus. Mušimas jau seniai panaikintas mokyklose, net ir kalėjimuose yra nelegalis. Tai kodėl gi motina, kuri negali suvaldyti kūdikį, pati jį apmuša arba pasako tėvui savo pusę istorijos, nes tokiuose atsitikimuose kūdikis negali kreiptis prie tėvo kaipo teisėjo, bet turi pasiduot mušimui, kurį tėvai daugiausia suteikia, kada būna nuvargę ar supykę. Tegul suaugę mokinas savyvaldos, kantrumo ir teisingumo ir atmena, kad išmintingi tėvai niekad nebaudžia, kada pikti, bet palaukia, pakol galės kūdikio prasižengimą pamatyti bešališkai.

ŠIŲ METŲ TAKSOS RUSIJOJ.

Sulyg Sovietų valdžios patvarkymų, taksas kaimiečiai mokės ne pinigais, bet grūdais. Taksų mokėjimas yra išskirstytas net į 396 klesas. Biedni sodiečiai nemo-kės nieko, turtingi mokės net ligi 20 % viso derliaus.

Taksos už šieną ir daržoves taipgi bus imamos grūdais. Penkiolika bado paliestų rėdybų, mokės tik vieną penktadalį taksų. Kadangi bado paliestoms apielinkėms Sovietų valdžia teikė sėklas veltui, tai nuo jų nebus reikalaujama gražinti ligi 1925 m. Skaitytojams gal atrodyt keista, kad taksų mokėjimas yra išdalintas net į 396 dalis. Kiekvienam yra išmieruota dirbama žemė, žiūrint kaip ji yra derlinga, nuski-riama tam tikra suma taksų. Jeigu ūki-ninkas per savo darbštumą bei sumanu-mą užaugins grūdų daugiau, negu kad yra apskaitliuota, tai nuo likusio perviršiaus taksos nėra imamos.

Bet užtai tie, kurie per savo nerangu-mą ar nesugabumą neišaukli paskirtą su-mą, visviena taksas turi mokėti. Žemė iš-dalinta sekamai: kiekviena desiatina (apie du ir vienas ketvirtadalis akro) turi išduot nuo 25 iki 100 pūdų javų. Del maisto ūki-ninkui paliekama nuo vieno ketvirtadali-o ligi trijų dešimtdalių ant kiekvieno šeimy-nos nario. Taipgi imama atydon ir gyvu-liai. Daugiau gyvulių turinti moka dides-nes taksas.

Taipgi yra išimtis tiems, kurių laike darbo gyvuliai padvesia, darbininkas su-serga arba audra javus sunaikina. Toki

ūkininkai dalinai arba visai yra paliuosuo-jami nuo mokėjimo taksų. Sprendžiama su-lyg įvykusia nelaime.

Tarybų valdžia mano tokiu būdu su-rinkt už du šimtu milijonų auksinių rublių vertės grūdų. Tas, žinoma, nemažai prisidės prie pakėlimo popierinio rublio vertės.

PLENUOJA MOTINOMS PAGELBĄ.

Motinių Centralė Asociacija plenuoja pradėti platesnį darbą tarpe moterų-moti-nų visoj šalyj. Statistikos parodo, kad mo-terų tarpe 15 ir 45 metų amžiaus daugiau miršta laike gimdymo, negu nuo kitų ligų, išskiriant džiova. Yra apskaitliuojama, kad Jungtinėse Valstijose kas metai miršta 20,000 moterų laike gimdymo ir 100,000 kū-dikių jaunesnių vieno mėnesio amžiaus.

Minima asociacija pripažysta, kad kiekviena moteris, rengiantis prie motinos pareigų, reikalauja tinkamo maisto ir pa-tyrusios medikalės priežiūros. Toji asocia-cija bando šią problemą išrišti leidimu tam tinkamos literatūros, nes, girdi, didžiuma bereikalingų mirčių sutinkama delei mote-rų ignorantiško, todėl Motinių Asociaci-ja kviečia visus sveikatos skyrius prie bendro darbo, tai yra teikimui įvairių pa-tarimų. Žiūrint darbininkišku žvilgsniu, tai tas jų triusas mažai teiks pagelbos, nes didžiuma tų nelaimingų atsitikimų įvyksta iš priežasties sunkių ekonominių sąlygų. Kuomet jaunos mergaitės savo kūdikystės dienoje pradeda vysti dirbtuvėse, jos nega-li tikėtis būt tinkamom motinom. Antra, tai ir suaugusias moteris-motinas joki tin-

kami įstatymai negloboja. Jos dirba dirbtuvėse ligi paskutinių dienų be poilsio, be tinkamo maisto ir be tyro oro.

Dr. Haven Emerson, New Yorke sveikatos departamento viršininkas pripažįsta, kad Jungtinėse Valstijose iš septyniolikos motinų tik viena, laike motinystės pareigų, turi progą naudotis medikaliais patarimais.

Motinų Asociacija mano savo triusu išgelbėti bent 200,000 gyvasčių kas metai, bet tas jų darbas bus veltui, nes kapitalistinis pasaulis reikalauja moterų pigaus darbo ir pertai jis neturi progos nei reikalo kreipti domos į motinų mirtingumą. Tam kelią užstos tik pačios moterys, organizuojantis su visu revoliuciniu proletariatu įsteigimui Darbininkų Respublikos.

VATIKANAS IŠKEIKĖ ANATOLE FRANCE RAŠTUS.

Popiežius uždraudė savo sekėjams skaityti garsaus Francūzų rašėjo, Anatole France, raštus. Motyvai yra tokie, kad jo raštuose yra skiepijama bolševistinė dvasia.

Nors papa ir draudžia savo sekėjams skaityti Francės veikalus, bet tas mažai gelbsti. Mat, jau ne viduramžių gadynė, kuomet už nepaklausymą "švento" žodžio buvo vartojama "šventi" inkvizicijos įrankiai. Yra sakoma, kad nuo ko žmonės draudžia, tai ten jie daugiau linksta. Taip pat yra ir su popiežiaus prakeikimu. Jis gerai išgarsina tuos raštus ir jų bus dar daugiau išperkama.

JAPONIJOS MOTERYS ATBUNDA.

Tokio, reikalaujant studentams, Apšvietos Akademijos valdyba, nusprendė leisti vaikus studentus ir merginas į vieną kambarį ant lekcijų. Mat, kaip daugelyje kitų apšvietos įstaigų, taip ir minimoj akademijoje merginos visuomet laike lekcijų būdavo atskirtos nuo vyriškių. Japoni-

joj moterų judėjimas, žiūrint net ir iš sufragistinio taškaregio, yra labai silpnas.

Moterys veikia perkamos ir parduodamos.

MŪSŲ DRAUGĖS ŠKOTIJOJ.

Keli metai atgal, tarpe Škotijos draugių buvo pusėtinai smarkus judėjimas. Jos buvo pradėję leisti laikraštį, vėliau palaikė "Rankpelnyje" Moterų Skyrių. Karo audra nemažai jų darbą sutrukdė, nes nemažą dalį gabesnių draugių išblaškė į visas puses. Dabar Škotijos draugės vėl pradeda mobilizuoti savo spēkas. Jos šiais metais atlaikė savo organizacijos (Lietuvių Moterų Darbininkų Draugijos) suvažiavimą, kuriame išdirbo programą platesnei darbuotei. Jos vėl atnaujino "Rankpelnyje" Moterų Skyrių, kurį stengsis kiek galinti pačios užpildyti. "Rankpelnio" No. 26, drg. A. Komunistė rašo apie angliakasių padėtį.

"Mūsų žmoneliai, dirbdami kasyklose, nuolat aimanuoja, kad darbai blogai eina, blogas pragyvenimas. Girdi, jau dabar tai visai nusmuko. Net prasimaitinti negalima už gaunamas algas. Ir su tokiu jų mąstymu mes esame priversti sutikti".

Drg. A. K. smulkmeniškai nurodo pirmkarines algas, dabartines ir pragyvenimo kainas. Tokią padėtį mes sutinkame ir visame kapitalistiniame pasaulyje, visur matom, kad pragyvenimas keliariopai yra pakilęs, kuomet algos numuštos.

Mum smagu yra pabrėžti tas, kad Škotijos draugės nesistengia savo triusu paskeisti vien tik L. M. D. D. eilėse, bet jos bando risti kiek galinti daugiau su platesnėmis darbininkų miniomis. Drg. A. K. tęsia:

"Vienok draugai darbininkai ir darbininkės, rugojimais ir kukždėjimais, arba įvairiais prašinėjimais mes savo būvio nepagerinsime. Kapitalistai tik juokiasi, matydami tokias darbininkų kančias, nes jie taip pat mato, kad darbininkai dar nemoka jiems savo spēkos parodyti. To-

del jie ir skriaudžia darbininkus iki pastutiniajai.

Savo spėką darbininkai gali parodyt tik susiorganizavę į revoliucinę organizaciją, į organizaciją, kuri nebijo kovoti už darbininkų reikalus. O tokia organizacija yra Komunistų Partija — Tarptautinė Komunistų Partija.”

Šiame atvejuj mes “amerikietės” turėtume imti pavyzdį iš Škotijos draugių, nes pas mumis dar daugelis draugių yra tos nuomonės, kad mes turime rūpintis vien tik L. M. P. S. reikalais ir nesikišt į jokias politines partijas.

MOTERIS KANDIDATĖ Į SENATĄ.

Neseniai atsibuvusioj Moterų Balsuotojų Lygos konferencijoj Baltimorės mieste, moterys nusprendė dėt daugiau pastangų, kad pasiuntus moteris atstoves į įvairias valdiškas įstaigas. Taipgi dabartinė kongrese atstovė p-lė Robertson irgi agitavo, kad moterys stengtųsi daugiau moterų pasiųst kongresan.

Minesotos valst., nominacijose į Jungtinių Valstijų senatą, ant demokratų tikieto didžiumą balsų gavo moteris kandida-tė. Tai bus pirmutinis moterų laimėjimas toj įstatymdavystėj.

Kuomet J. V. įgyjo moterys politines teises ir likosi išrinkta p-lė Rankin į kongresą, buvo keliama daug sensacijų apie jos buvimą toj įstaigoj, bet prabėgo pora metų jos darbuotės, pasirodė, kad p-lė Rankin kaip ir dabartinė kongrese atstovė p-lė Robertson gynė reikalus ne savo lyties draugių, bet gynė savo klesos. Tokiu būdu ir iš senato atstovės darbininkės tik tiek užuojautos ras, kiek jos “randa” ir pas bile vieną Washingtonė sėdintį bankierių bei kapitalistų atstovą.

MOTERŲ PERVIRŠIS.

Iš priežatsies karo, kuriame tiek daug vyrų išskersta, Europoje yra net 25 milio-

nai moterų daugiau, negu vyrų. Prieš karą moterų buvo 9½ milionų daugiau. Tuomet išviso gyventojų Europoj buvo 460,000,000. Pirmiau kiekvienam tūkstančiui vyrų buvo 1,058 moterys, gi dabar jau yra 1,111. Didžiausias moterų perviršis matomas Rusijoj, kur prieš karą kiekvienam tūkstančiui vyrų buvo 1,042 moterys, gi dabar yra 1,229. Vokietijoj moterų skaitlius prilyginus prie kiekvieno tūkstančio vyrų, paaugo nuo 1,026 iki 1,100, Austrijoj nuo 1,027 iki 1,089, Jugo-Slavijoj nuo 945 iki 1,045, Rumunijoj nuo 979 iki 985, Graikijoj nuo 986 iki 1,013, Belgijoj nuo 1,027 iki 1,033, Britanijoj nuo 1,067 iki 1,093, Šveicarijoj nuo 1,033 iki 1,073. Vien tik Hollande moterų perviršis truputį sumažėjo nuo 1,020 iki 1,010.

Prieš karą tasai moterų perviršis daugiausia susidarydavo iš našlių ir šiaip senų moterų, gi dabar tuos 25 milionus daugiausia sudaro jaunos merginos.

DVYLIKA AMERIKOS GARSIAUSIŲ MOTERŲ.

Neseniai atsibuvusioj visos Amerikos Moterų Balsuotojų Lygos konferencijoj, mieste Baltimore, Md., Chile respublikos delegatė p-lė Senorita Graciale Mandujano paprašė susirinkusių delegačių, kad jos įvardintų dvyliką garsiausių Amerikos moterų. Rodos, šalyj susidedančioj iš šimto ir dešimties milionų gyventojų, nesunku būtų išskirt 12 garsiausių moterų, bet deja... amerikietės labai nustebo tokiu klausimu ir prisiėjo sunkiai paprakaituoti pakol galėjo duot tinkamą atsakymą. Jos kvietė į talką ir vyrus, bet tūli iš jų pabandę taip sunkų klausimą rišt, tuoj rezignavo, kiti drąsuoliai dirbo iki galui. Amerikietės klausėjai prižadėjo atsakymą duot vėliau ir komisija, kuri išsprendė šią problemą susidėjo iš penkių vyrų ir penkių moterų. Buvo įvardinta net šimtas moterų, iš kurių reikėjo išrinkti 12. Jos yra sekamos: Jane Adams, labdaringų įstaigų dar-

buotoja; Carrie Chapman Catt, kalbėtoja ir sufragistė; M. Carey Thomas, kolegijos prezidentė; Edith Warton, apysakų rašėja; Cecilia Beaux, artistė; Ida M. Tarbell, redaktorė ir rašėja; Geraldine Farrar, operos dainininkė; Julia C. Lathorp, filantropistė (labdarė); Anne Morgan, filantropistė; Mary Roberts Rinehart, autorė ir scenos veikalų rašėja; Katherine Bennet Davis, sociologė; Evangeline Booth, sala-veišių armijos komanduojoja.

Tai šios yra „garsiosios“ Amerikos moterys. Tarpe mažiau balsų gavusių randasi pone Warren G. Harding, prezidento pati, kuri neseniai šunį išgelbėjo nuo mirties. Mary Pickford, krutamų paveikslų artistė, Marry Garden, operos dainininkė, pudrų ir įvairių veidui dažų specialistė ir keletas kitų joms panašių.

Didžiumoj jos yra skaitomos garsiomis tik todėl, kad už jų pečių randasi finansai, su kurių pagalba gali savo vardą išgarsinti.

Mat, buržujės mano, kad „palaikydamos labdaringas“ įstaigas atlieka labai didelį darbą dėl darbininkų, kuriuos jos pačios tenai pasiunčia betraukdamos iš jų sau pelną.

Draugės Marijonos Blažaitienės Laidotuvės

Lietuvoje kuomet kokia ypata persiskiria su šiuom pasauliu, užmerkia akis amžinam miegui, tai pašaliniai žmonės, ypač jaunimas, išgirdę, kad jų kaimynas numirė, tuomet išdžiū pasako: „Vienai nakčiai vėl bus smagus juoko.“ Šis pasigavimas kalboje ten yra labai populiariškas.

Tik ką paminėtas išsireiškimai turi giliai įleidęs šaknis ir pas Amerikoj gyvenančius lietuvius. Bet jis ne visur tinka. Daleiskim, jeigu taip galima kalbėt, kada žmonės sulaukę žilos senatvės, praleidę linksmai jaunystės dienas, išauklėję vaikus, pernešę daug nepasisekimų gyvenimo laikotarpyje ir nepalikę ant niekeno pečių sunkios vargo naštos, numiršta, tada leistina kaimynams ir su juokais lydėti į kapus. Arba kada mažytis kūdikis uždengia blakstienomis savo žydras akytes ir, apart tėvams laikinės širdperšos ir tuščios vygelės nieko nepalieka, tada nebūna tiek liūdnos laidotuvės.

Bet kada viduramžio žmogaus krūtinėje nuostoja plakus širdis, kada tik vakar kalbėjusios ypotos kūnas laukia užkasimo žemėn valandos, tada jau nė juokas, nė gužynių pasiplepėjimas, bet ašaros ir ilgas liudėsis! Taip atsitiko d. S. Blažaičio šeimynoje.

Subatoj, 24 d. birželio, d. S. Blažaitis su savo virš dviejų metų sūneliu išėjo pasivaikščioti ir, sugrįžęs apie 7 valandą vakare, rado savo gyvenimo draugę veik jau užtroškusių gesu. Kaip ten ištikrųjų toji nelaimė įvyko, niekas negali pasakyti. Ir nors visokiomis priemonėmis ligonbutyje buvo bandoma sugrąžinti jai sveikatą, bet viskas veltui. Subatoje, 1 d. liepos jos gyvybė užgeso. Paliko savo draugą ir sūnelį nu- liūdime, paliko klesų kovos dirvą, jos artojus ir, šiandien tarpe darbo žmonių klesos, ilsis ramiai kapuose. Ji daugiau nekeitės priespaudos, nebijos persekiojimų, netgi šių dienų civilizacijos kalėjimuose įtaisytos kankynės, nebus jai pavojingos.

Draugė M. Blažaitienė buvo darbšti ir pa-

MARIJONA BLAŽAITIENĖ.

vyzdinga moteris. Ji palaikė East New Yorke visą progresyvi darbininkų moterų veikimą. L.M.P.S. 111 kp., Vaikų Draugijėlę ir, dar prie kitų draugijų dirbo bendrai. Žodžiu sakant, tinginys pas ją neturėjo paguodos.

Už tat utar- ninke, 4 d. liepos, susirinkę apielinkės sąmoningi darbininkai ir darbininkės, taipgi jos 3 seserys, su liūdna veidų išraiška atidavė jai paskutinį patarnavimą — nulydėjo į Alyvų Kapines, Maspeth, N. Y. Palydovų buvo 20 automobilių.

Kada d. Abaks prie jos karsto pradėjo sakyti atsisveikinimo prakalbėlę, tai nors ji nebuvo verksmingo pobūdžio, bet išdėstant jos praieities darbuotę, susirinkusieji netekę d. Blažaitie-

nės, šluostė gailias ašaras.

Kalbėtojas tęsė toliau: "Mes neturime džiaugtis jos mirimu, neturime ir verkti, nes anksčiau ar vėliau visi atliksim tą gamtos pareigą. Bet mes turime dirbti, kad užpildžius jos paliktą tuščią vietą."

Draugė M. Undžienė kalbėjo visai trumpai, nes per jos susigraudinimą, net sakiniai nesirišo.

M. Blažaitienė nenorėjo mirties, troško dar gyventi; ji geidė matyti savo vienturtį sūnų dideliu veikėju darbininkiškoj dvasioj. Bet netikėta mirtis, jauno amžiaus nutraukė gyvybės siulą. Tad ilsėkis, drauge Blažaitiene, Alyvų Kalne, lai ant jūsų kapo niekadės žolė nenudžiusta!

Pampilijus.

ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKIEČIUS SOCIALISTUS DRAUGUS-ES.

Šiandieną pas mus, Lietuvoj, siaučiant žiauriai reakcijai ir įvairiems persekiojimams, socialistinė moksleivija kaip reikiant negali organizuotai varyti savo idejinio darbo pirmyn. Ačiu kontržvalgybos agentų mitrumui, Lietuvos socialistinė moksleivija yra išblaškyta po įvairius kampus ir kalėjimus, organizacinis darbas užgniauztas, ir tokiu būdu socialistinė moksleivija negali aptarti savo reikalų, negali tinkamai plėtoti savo idejinių gyvenimo tikslų. Žinoma, čia nėra kalbama apie tokius "socialistus", kaip "aušrininkai". Tikrai socialistinei moksleivijai tankiai prisieina slėptis kokiais nors reikalais nuo "aušrininkų" (kurių jau kaip ir nebėra), kaipo nuo dalies kontržvalgybos "šaulių".

Todel mes, dalis Lietuvos socialistinės moksleivijos Augštesniosios mokyklos, kreipiamės su prašymu prie amerikiečių idejinių draugų kiek galint aukauti mums knygų, kurių pas mus arba visai vietomis nėra, arba jei yra, tai labai mažai.

Gali būt, pas amerikiečius draugus vietomis yra liekamų knygų ir nėra suvartojamos, tai pas mus būtų labai reikalingos ir atneštų daug naudos. Pav., L. M. Susiv. Amerikoj II Rajonas prisiuntė mums

kelias dešimtis egz., iš ko sudarėm mažą skrajojantį knygynėlį ir paleidom palei draugų būrius. Todel mes, social. moksl. grupės iniciatoriai, tuo tikslu ir šaukiamės amerikiečių draugų ir organizacijų sušelpiti mus socialistinės literatūros knygomis.

Siųsti knygas prašome per "Moterų Balso" Redakciją.

X Mokyklos Soc. Moksl. Iniciatoriai:

D. L—as, B. ž—tė, J. J—is.

12—VI—'22.

Emma Goldman kuri išsinešdino iš Rusijos protestuodama prieš Bolševikų diktatūrą neranda sau vietos kur pasidėti. Ji kreipėsi prie Vokietijos valdžios kuri atsakė ją išleisti, dabar norėjo keliauti į Angliją, bet ir ten jos nepageidauja. Ji manė, kad Sovietų Rusijoje ras rojų kur bus visko kupina, bet pamiršta arba geriau nenori žinoti, kad turėt rojų pirmiau reikia jį subudavot, pridėt trūso, o tik tuomet tuo trūsu gėrėtis.

* * *

Lillian G. Taylor, juodveidė moteris Luisianos valstijoje turi nuosavybės už \$20,000,000 vertės. Kapitalas įdėta į aliejaus pramonę.

* * *

Hindų mergaitėms peršokus dviliką metų amžiaus, nevalia kalbėti su vyru.

* * *

Bulgarijoje ir Serbijoje, jeigu mergaitė ligi šešiolikos metų amžiaus nesusižieduoja, tai nustoja vilties ištekti.

* * *

Kalifornijoje vidutiniai imant pripuola po 23 žmones ant kiekvienos ketvirtainės mylios. New Yorko valstijoje po 211, Japonijoje po 375 žmones, Anglijoje po 650 žmonių.

ONA LIAUDINSKAITĖ

APYSAKAITĖ

(Pabaiga)

—Kad man nepasidavei, tai pasiduosi činkei,—pakeldamas balsą nukirto kunigas.

—Netaip lengvai.

Nors Onutė nežinojo, kas tas činkė yra, bet ji buvo pasirengusi kovoti iki mirties, su kiekvienu, pasikėsinusiu ekspropriuoti jos nekaltybę. Ji pakėlė akis ir pamatė ant sienos kabantį, kokį tai keistą įrankį. Su džiaugsmu nusikabino ir atrado skurinėse maškštyse įkištą abiem pusėm aštrų, apie šešių colių ilgio peilį ir greitai užsikišo jį už korseto. Dabar ji ant tiek buvo drąsi, kad pasiryžo eiti į patį peklos dugną ir stoti į dvikovį su pačiu liucipierium.

Lauke sukriokė automobilis ir apsisistojo pas klebonijos duris. Lengvi šlopsėjimo žingsniai prisiartino prie durių ir atidarė jas. Pasigirdo tylus, apsimainanti žodžiai ir sunkūs žingsniai, susimaišę su lengvaisiais, įslinko į klebono kambarį.

Po kokios penkiolikos minutų laiko, klebonas atėjo, nusivedė Onutę į savo kambarį ir pastatė ją prieš didelį, gražiai apsitaisiusį, mandagų ir petingą vyrą, kuris mandagiai sveikindamas Onutę, lengvai prasijuokė ir tarė:

—Malonu pažinti, tamstą.

—Malonu susitikti ir man su tamsta.— nedrąsiai prakošė ji.

—Matote, tamstos,—tesė vyras, — aš esu didelio restaurano savininkas. Vadinuosi Džianas Liudin. Man reikalinga tarnaitė, tai gerbiamas klebonas rekomendavo jus. Ar sutinkate eiti su manim?

—Su mielu noru.

—Tai galėsime eiti važiuot.

—Galime.

Tada Liudinas padavė klebonui ranką, Onutė peržvelgė jo plačius pečius ir pamislino sau: Nors tu ir petingas, bet reikalui esant, krisi nuo mano smūgio, kaip aržuolas nuo audros.

Liudinas, Onutę prilaikydamas, prisiartino prie automobilio, mandagiai, prilaikydamas ją už rankos, atidarė automobilio duris, įleido ją ir pats atsisėdo šale. Paskui numetė kelis angliškų žodžius šiaufėrui, tas paleido automobilį, o šis atsikreipęs Onutės link, pradėjo:

—Tamsta pas mane būsi kaip namie. Męs tamstą vadinsime Ane, pavardė, tai nesvarbu. Iš karto, gal jums atrodo keista, bet kaip apsiprasite, tai bus gerai.

—O ką aš turėsiu dirbti?

—Nesirūpinkite apie tai. Pas mus visokių darbų yra: sunkių, lengvų ir visai lengvų. Galėsite pasirinkti. Pas mus, daugiausia tarnauja činkės.

—Kas tie činkės per žmonės?

—O, tai jūs nežinote. Tai čainei, kaip juos lietuvoj vadina. Čia juos vadina činkėmis.

Automobilis sustojo prieš raudonomis šviesomis apšviestą kambarį. Liudinas išlipo pirmas, paėmė Onutę už rankos, įvedė į tamsų karidorių, perėjo per kelis kambarius ir viename iš jų apsisostojo. Kambarij radosi lova, staliukas, pora krėslų ir palubėj degė rausva, elektriikinė šviesa. Kampe kambario stovėjo balta prausykla su dviem misinginiais kranais, asla buvo išklota rausvu, minkštu divonu ir ant sienų kabojo pusnuogi moteriškių paveikslai. Namuose skambėjo manotoniška pijano muzika ir retkarčiais girdėjosi moteriški, nuduoti juokai.

Onutei dar gerai neapsižvalgius, kaip pro duris, smulkiais žingsniais į kuprą susirietęs, su ilga kasa per pečius įbėgo činkė. Jis savo smailas akis įsmeigė į Onutę ir pradėjo dėlioti ant stalo stikliukus degtinėms, vyno, alaus ir įvairius užkandžius. Paskui vėl savo keistą figurą, išnešė pro tas pačias duris. Onutė palydėjo keistą žmogutį savo akimis ir norėjo ką tai saky-

ti, bet Liudinas pertraukė ją, sakydamas:

—Na, o kaip jums patinka činkė?

—Keistas žmogutis. Aš buvau persistačius sau, kad jie labai dideli vyrai, o čia kaip pipiras.

—Jie mažiukai, bet... Su jais tik reikia mokėti apsieiti, tai pinigų, kaip šieno.

—Ar jie taip turtingi?

—Visokių yra, bet merginoms nesigaili nevienas. Sėskis, Ane, išsigersime.

—Kad aš degtinės negeriu. —ei bent stiklą alaus.

—O čia turėsite gerti.

—Kodel?

—Gerkite, o aš paskui pasakysiu.

Onutė bijodama, kad alus nebūtų užtaisytas ir Liudinui užsivertus gerti degtinę, ji apmainė stiklus ir išgėrė jam pastatytąjį. Liudinas išgėrė porą stiklelių degtinės, užsidegė cigarą, uždėjo ranką ant Onutės peties, įsmeigė savo dideles iš po juodų antakių išlindusias akis ir įtikinančiai tarė:

—Ane. Tu turi žinoti, kad tu esi prostitutnamyj.

—Šitaip?!... Kaip tu drįsai taip padaryti?...

—Nesikarščiuok, nes tas nieko negelhės. Aš tave nupirkau nuo kunigo už šimtą dolerių ir turiu teisę praleisti linksmai laiką, nepaisydamas, kaip tamsta apie tai manytum, ar nenorėtum sutikti.

—Būk žmogus ir leisk mane išeiti iš čia.—maldaujančiai prabilo ji.

—O kas man sugražins pinigus?

—Paleisk mane, Tamsta. Aš duodu žodį, kad pinigai bus sugražinti.

—Be jokių argumentų. Tu esi mano rankose ir turi sutikti su manim.

—Aš nepasiduosiu!..

—Nepasiduosi man, aš pasišauksiu kelis činkes. Męs mokame apsidirbti su tokioms poniutėms, kaip tamsta...

—Aš šauksiu pagelbos.

—Šauk, kiek tik, tamsta nori, nes niekas tavęs negirdės. Geriaus išsigerkime, nusiramink ir viskas bus gerai. Aš užtik-

rinu, kad turėsi gerą gyvenimą, nes bus visko perteklius. Ar tau geriau eiti į dirbtuvę ir ten diena iš dienos klausyti boso ujimo? Čia kas kita: visuomet linksma, smagu ir dienos bėga, kaip vanduo. Meskas savo netikusias mintis į šalį ir naudokis gyvenimo linksmybėmis.

—Tai tu užlaikai šitą urvą?—Nukirsdama balsą, paklausė ji.

—Visai ne. Aš tik pristatau čion merginas, už ką man tinkamai apmoka. Priek tam, man yra leista su kiekviena nauja mergina, praleisti pirmą naktį linksmai laiką, ką aš padarysiu ir su tamsta, o paskui turėsi reikalą su činkėmis, kuriems priklausos šitas namas. Suprantate?

—Turėk širdį, žmogau... paleisk...

—Aš tau pirma sakiau, kad negalima ir be jokių išsisukinėjimų turi sutikti su manim.

Liudinas atsistojo, priėjo prie Onutės ir norėję ją apsikabinti, bet ji pašoko nuo krėslo, įsmeigė savo juodas, kerštu degančias akis į Liudiną ir stačiai, nukirsdama sakinių sušuko:

—Traukis šalin!

—Nemandravok perdaug. Aš atsiimsiu kas man priguli ir atliktas kriukis.

Tai pasakęs, griebė Onutę į glėbį ir paguldė skersai lovos. Onutė, traukdama peilį iš už korseto, ištraukė savo tėvo laišką ir tas nukrito ant minkšto dūono. Liudinas pamatęs jos rankoj blizgantį peilį, kaip perkūno trenktas, šoko nuo jos ir atsidurė viduryj aslos, nuspirdamas laišką tolyn. Liudinas sugniaužė kumščias, sugriežė dantimis, numetė kelis angliškus, trumpais kirčiais žodžius ir išvertęs kerštu degančias akis, pradėjo tēmyti į laišką. Paskui jo rankos pradėjo leisti žemyn, pirštai išsitiesė, paėmė laišką, perbėgo akimis per kanvertą ir jo akis susidurė su Onutės pieluojančiomis akimis. Paskui, trumpus kirčius dėdamas ant sakinių, paklausė:

—Kur, Tamsta gavai šį laišką?

—Tai mano tėvo laiškas.—Trumpai at-

sakė ji.

—Onutė!?! Duktė, mano!... Atleisk man... Aš tavo tėvas, Jonas Liaudinskas.

Onutė nenorėjo tikėti. Ji laikė peilį tvirtai savo rankose ir keršto pilnomis akimis, pielavo jo akis. Jis susiėmė savo galvą ir puolė Onutei po kojų. Onutė paleido peilį ir pamažu, pradėjo glostyti jo žilstančius plaukus. Jis priglaidė savo galvą jai prie krūtinės, iš jo akių pradėjo riedėti ašaros ir kristi Onutei ant rankos. Paskui jis pakėlė galvą, pažvelgė jai į akis ir maldaujančiu balsu pradėjo:

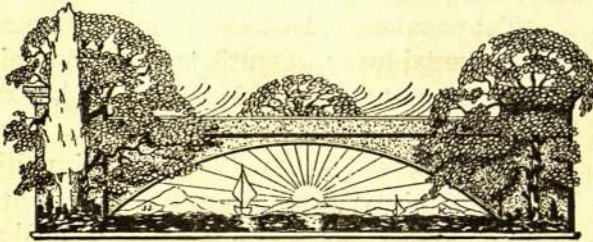
—Onute, dukrele... Atleisk man...

—Tėveli. Būk žmogus ir vesk mane iš čionais į laisvę.

Dar sykį pažiūrėjo jai į akis, juodviejų akis susidurė, ašaros pradėjo riedėti per abiejų veidus ir lūpos susispaudė iššaukė vieną ilgą, tėvišką bučkį. Tėvas atsistojo, padėjo Onutei apsirengti ir dvi figuros slinko šviesiu karidorium laisvės link, kurias išlydėjo kelios, smailios pro tarpdurias iškištos činkių akys o didelis klausimo ženklas stovėjo ant jų kaktų.

Juodu išėjo į gatvę ir dingo tarp augščių miesto mūrų.

Senas Vincas.

LINKSMA IR GRAUDU.

Linksma pažvelgti į gėles,
kai pievaitėj žydi;
kai rasutė,
nei saulutė,
jom to nepavydi.

Bet graudu vėl prisiminus,
kad jaunos gėlelės
turės kristi
ir suvysti
po kirėiu dalgelės....

J. Aceris.

PERKŪNAS.

Perkūnas belstis jau nustojo,
Rytuos šypsos aušra nauja.
Debesių rūkas tamsusis nyksta,
Lemta, kad bus skaisti diena.

Gamta po audrai it alsavo,
Šlamino lapus tarp šakų,
Kamienai medžių tik siubavo
Liudėdami kritusių žiedų...

O kad saulė tekėt pradėjo,
Nušvietė žemę spinduliais,
Visa gamta labiau gerėjos,
Nes nyko audros geiduliai.

Bet tie draugai, ką audroj žuvo,
Gamtos puikumo neregėjo;
Bet už jų dvasią ir jų narsumą
Gyvieji tankiai juos minėja.

O po audros, ten ant griuvėsių
Laisvės papartis pražydės,
Liaudis varginga tam įtikės,
Kad pergalės laikas atė....

J. D. Bendokaitis.

TADA BUSIU AŠ LAIMINGAS!

Sužaliavo jaunos gėlės,
Jų lankyti aš einu,
Kai žydės, — del merguželės
Jųjų skinti ketinu.

Gėlių saują kai priskinsiu,
Savo mylimai nešiu,
Į gėles dainą įpinsiu,
Meilės žodžiais apvesiu.

Kai gėles ir dainą duosiu
Del mergelės, del jaunos,—
Serenadą jai dainuosiu,
Lauksiu atsako nuo jos.

Jei atsakas bus jausmingas,
Jei ji širdį man žadės,—
Tada būsiu aš laimingas,
Siela skausmo ne kentės.

Buolio Sunus.

LAIKAS.

Laikas kiekvienam
darbo žmogeliui,
pagiežą kurti

širdyį savoį;
Tvirtybėj stojant
prieš pavergėjus,
Laisvę įgyti
klesų kovoj...

J. Aceris.

Kapitalas vargdienėį
Tolei skriaus ir skriaus,
Kol vargdienis kapitalo
Valdžios nesugriaus.

Lietuvos storkakliai buožės
Vargšų prakaitą tol gers,
Kolei vargšai susitarę
Buožių valdžios nenuvers.

Vargšai laimę ir liuosybę
Tiktai tada susilauks,
Kuomet visi kovon stoje
Vergijos pančius sutrauks.

Buolio Sūnus.

ŠEIMININKIŲ SKYRIUS

Virta žuvis.

Paimk 1—2 svarų žuvis, numazgok ir užsudžius padėk šaltoj vietoj bent ant pusės valandos. Nulupk 3 cibulius ir supiausčius sudėk į puodą, ant viršaus dėk žuvį (sudėk taip, kad žuvis nesviltų), įdėk keletą pipirų, lapelių ir žuvis ikrus jei randasi, tuomet užpilk tiek vandens, kad tik žuvį

apsemty, ir dėk šaukštą sviesto. Reikia virt ant lengvos ugnies dvi valandas. Jei verdant nuseks vanduo, tai galima papildyti daugiau.

Kuomet žuvis bus gatava, reikia atsargiai išimti iš puodo ir jei norima galima supiaustyti bulvę į plonus griežinėlius ir sudėti į sriubą, kurioje virė žuvis; išvirus bulvėms, išimk, sudėk aplink žuvį ant tos pat lėkštės arba ant atskiros, o sriubą supilk ant žuvis. Nereikia bulbes virt kartu su žuvia, nes bulbės pagadina žuvis skonį.

Šiaip sutaisyta yra sveikas ir skanus maistas.

ŠALTI VĖŽIAI (CRAB SALAD)

Supjaustyk smulkiai vėžio mėsą, kelis kambliukus sararų, vieną nuluptą obuolį. Sudėjus viską į krūvą pridėk "mayonais dressing" tiek, kad nebūtų persausa. Dabar paimk kelis pamidorus (tomatoes), įdėk į verdantį vandenį ir greitai išėmus užpilk šaltu vandeniu, tuomet nulupk viršutinę žievutę, ir gražiai išimk vidurius, sudėk prirengtą vėžį į pamidoro vidurį, padėk kelis lapus salotų ir duok į stalą.

VIŠTIENOS "SENDVIČIAI"

Paimk porą riekučių baltos duonos, apdeginus biskį prieš ugnį aptepk "mayonais dressing", uždėk porą plonai atpiautos vištienos, vieną ar du salotos lapus, druskos, porą šmotelių išspirgintų lašinių "bacon" ir kelis plonus griežinėlius pamidoro, ant viršaus uždėk duonos.

M. Račkauskienė.

VISIEMS "MOTERŲ BALSO" SKAITYTOJAMS.

Del priežasties perkėlimo "Moterų Balso" ofiso ir spaustuvės kiton vieton, šis numeris labai susivėlino. Taigi visų "Moterų Balso" skaitytojų atsiprašau už tai.

Sekantis "M. Balso" numeris išeis reguliariam laike. "Moterų Balso" Adm.

KORESPONDENCIJOS

IŠ ROCKFORDO PADANGĖS.

Pastangomis čia šių draugijų: LMPS. 5 kp., ALDDL. 29 kuopos ir Liaudies Choro tapo suverta vaikų draugijėlė po vardu Ateities žiedas. Nors dar tik pradžia draugijėlės gyvenimo, bet jau narių turi apie 43. Draugijėlė turi mokinioją J. Kiele, kuris jaunąją gentkartę mokiną Lietuvių gramatikos bei rašybos. Taipgi nenuilstanti darbuotoja tarpe lietuvių A. Jatpilkienė mokina dainuoti ir t.t. Įstojimas į draugijėlę tik 15 centų. Kitokių mokesčių nėra apart knygučių del mokinimosi. Tat patartina tėvams nesigailėti tų 15 centų, bet leisti savo sūnus bei dukteris į tą mokyklėlę, nes jūsų vaikai, lankydami tą mokyklėlę, nebus ubagais dvasioje, bet bus naudingais nariais ateinančios gentkartės. Nes apart rašybos dažinos ir ginklą kovoje už būvį. Mokyklėlė randasi ant Island Ave., Tautiškoje svetainėje.

Liepos 16 čia atsibuvo piknikas surengtas LMPS. 5 kuopos, ALDDL. 29 kp. ir Liaudies Choro. Buvo visokių pamarginimų: dainų, deklamacijų ir prakalba, kurią išpildė A. Žaldokas iš Chicagos. Kalbėtojas aiškiai apibrėžė darbininkų judėjimą. Užsiminė apie Rusijos baduolius ir paprašius aukų tapo surinkta \$21.90. Prakalba buvo interesinga ir kaip matėsi visiems patiko.

Darbai čia eina neperblogiausia. Bedarbių jau tiek daug nėra, kaip kad pirmiaus buvo. Abelnas darbininkiškas judėjimas apmiręs. Darbininkai, galima sakyti, neorganizuoti, mat dar nesupranta organizacijos naudos bei savus reikalus.

Dar kreipiuosi į LMPS. 5 kuopos nares, kviesdama smarkiau sukrusti prie veikimo, nes vien prigulėjimas prie kuopos ir nesilankymas į susirinkimus mažai tedaro naudos. Organizatyvis darbas reikalauja, kad tos, katros prigulite, kiek galėdamos veiktumėte, lankytumėte į susirinkimus ir naujas drauges kiek galėdamos prikalbinkite prie kuopos. Nes kada mūsų kuopa bus didesnė ir veiklesnė, tada galėsime daugiau pasidaruoti savo klesos reikalams.

LMPS. 5 Kp. Korespondentė.

ROCHESTER, N. Y.

*Angliakasiams aukos, surinktos per L.M.P.S.
26-tą Kuopą.*

Nutarta, kad šių aukų vardai tilptų "Mot. Balse", tai yra kurie aukojo nemažiau 50c.

Sekanti aukojo po \$1: J. Totoris, M. Valkys, B. Čermauskas, R. Čermauskienė, Kriškevič, M. Skylienė, B. Vilnonienė. Po 50c. aukojo: P. Druseikienė, A. Duobienė, E. Duobienė, L. Totorienė, Gužauskienė, M. Price, J. Klimas, A. Belaišys, J. Velikis, J. Stančikas, J. Saunoris, M. Severinas, B. Duoba, N. Yurėnas, J. Jurėnas, J. Bertašius, J. Gendrenas, J. Verston, K. Pessis, P. Balzaris, C. Balaišis, P. Siganevičius, W. Lekavičius, V. Bagočiunas.

Likusie smulkios aukos. Viso \$31.05.

Aukų rinkime pasidarbavo: O. Kaktienė, E. Mikitienė, Voltienė ir R. Černauskienė.

CLIFFSIDE, N J.

16 d. liepos čia atsibuvo L.M.P.S. Pirmo Rajono išvažiavimas. Išvažiavimo tvarkymas buvo pavestas vietiniai L.M.P.S. kuopai, kuri savo užduotį puikiai atliko. Publika pradėjo dar prieš pietus rinktis ir apie ketvirtą valandą jau buvo prisirinkęs pusėtinai didelis būrys; vieni tarp savęs snekučiavusi, kiti žaidė įvairius žaislus iki prasidėjo programos. Prasidėjus programai, dd. Butėnienė ir Menkeleniutė sudainavo po keletą dainelių. Toliaus kalbėjo d. K. Petrikienė ir Dėdelė.

Po prakalbų vėla sekė dainos, kurias atliko tos pačios draugės ir d. Bolys. Laike programo publika labai ramiai užsilaike.

Kadangi Cliffsidės draugės buvo parūpinę įvairių užkandžių ir minkštų gėrimų, tai Rajonui liks ir keletas dolerių pelno.

Prie progos reikia priminti keletas žodžių ir apie Cliffsidės drauges. Tenais maža jų kuopelė, bet jos savo darbštumu pralenkia daugelį didesnių kolonijų. Visos jos dirba sutartinai, todėl ir darbas jų pasekmingesnis. Iš prie-

žasties pakėlimo narinių mokesčių, nekurios draugės delei gyvenimo aplinkybių rengėsi apeleisti kuopą, bet reikia tikėtis, kad jos vėla sugrįž ir dirbs jom paskirtą darbą.

Buvusi išvažiavime.

BROOKLYN, N. Y.

L.M.P.S.A. 1 kuopa bene bus viena iš didžiausių kuopų Sus-me. Per pastaruosius du metu kuopa pusėtinai daug paaugo narių skaitlium; taip, kad dabar kuopoj randasi virš šimto geram stovj narių.

Visuomeniniam darbe 1-moji kuopa taip-pat lošia svarbią rolę. Laike frakcinės kovos, kuopa darbuodavosi bendrai su Amerikos Darbininkų Partija ir A.L.D.L.D. kuopa. Tos kuopos narės permatė, kad negalima pasinert "vien tik" moterų reikaluose, bet reikia stengtis kiek tik galima veikimas sujungti su kitom darbinikiškom organizacijom. Kuopa padavė iniciatyvą, kad A.D. P. kp., A.L.D.L.D. ir L.M.P.S. kuopa rengime prakalbų veiktų bendrai, tai yra žingsnis, kurį turėtų įsitėmyt ir kitų kolonijų draugės, kad pas mumis negali būt tas nelaimingas moteriškumas — "čia moters, o ten vyrai", — bet veikt vis daugiau bendrai.

9 d. liepos kuopa turėjo bendrai su A.L.D.L.D. 1-ma kuopa išvažiavimą. Išvažiavimas visai atžvilgiais pavyko. Programas susidėjo iš prakalbų, kurias pasakė drgg. Ažius, Bolys ir Petrikenė ir dainų, kurias sudainavo drgg.: Januškenė su Butėniene porą duetų, Arlauskas ir M. Bolys. Publikos buvo pilna Trockio giraitė.

Paskutiniame kuopos susirinkime, tur būt iš priežasties nemalonaus oro, neperdaug draugių atsilankė. Iš raportų pasirodė, kad "M. B." ir kitokia literatūra platinama pusėtinai apščiai.

Prie kuopos prisirašė šį kart tik viena narė, draugė Deikuvienė.

Iš svarbesnių nutarimų tur būt bus tai: kuopa nutarė parsitraukti bendro fronto klausimu lapelių del platinimo, kuriuos išleido A.D.P.

Nutarta prisidėt prie teatralio ratelio, kuris yra organizuojamas A.D.P. 1 kp. iniciatyva.

Nutarta prisidėti prie draugių rengiamų konferencijų kovai prieš Johnsono įneštą bilių, kuris rengia varžyt ateivius su naujais mokesčiais ir pasportų sistema.

Nutarta duoti Pildomam Komitetui patarimą, kad jis nupigintų esančias S-mo knygas ir tuomi stengtųsi daugiau jų praplatinti.

Kuopa parėmė 29 kp. įnešimą, kad L.M.P.S. agitacijos savaitė būtų apvaikščiojama kartu su viso pasaulio proletarių moterų agitacijos savaitė. Taipgi kuopa nutarė reikalaut, kad Pild.

Komitetas atkreiptų atydą į kilusį incidentą tarpe d. Karosienės ir 11-tos kuopos; kad pakoltas dalykas neišsiriš, Karosienė negali užimt Pildomam Komitete vietos, kadangi ji yra kuopoj suspenduota.

K.

CARNEGIE, PA

Ši kuopelė nors ir neskaitlinga narėmis, bet darbuojasi ant visuomeninės dirvos sulyg savo išgalės. Kuopos narės daug prisidėjo prie aukų rinkimo Rusijos baduoliams. Draugės pačios aukojo ir vaikščiodamos po stubas rinko aukas. Tam tikslui kuopa parengė porą balių, kurie pusėtinai pavyko.

Atsibuvusiame bazare, Pittsburgh, Pa., mūsų draugės irgi daug prisidėjo prie rengimo to bazaro su savo aukomis. Drg. O. Baranauskienė aukavo branzalieta vertės \$10 ir kepuraitė vertės \$1.50, E. K. Šiurmaitienė aukojo žiedą vertės \$5, drgg. O. Čirvinskienė, S. Lukšienė ir E. Arbačauskienė aukojo smulkių daiktų vertės kelių dolerių.

Praeitą susirinkimą buvo balsuota ar panaikint LMPS. Centro izdininkę. Draugės vienbalsiai balsavo prieš panaikinimą izdininkės.

Sekančiam pusmečiui kuopos valdyba išrinkta iš šių draugių: org. Z. Gilienė, prot. rašt. E. K. Šiurmaitienė, fin. rašt., O. Baranauskienė, izd. M. Balčiunienė, knygė O. Čirvinskaitė.

z

E. K. Šiurmaitienė.

BINGHAMTON, N. Y.

Iš L.M.P.S.A. 23 kp. Veikimo.

Mūsų kuopa veikia nemažiau už kitas kuopas, bet nėra kas aprašo jos veikimą "M. B." Taigi kuopa laikytame pusmetiniam susirinkime renkant naują komitetą, išrinko ir korespondentę, kad aprašytų kuopos darbuotę.

Iš pusmetinio susirinkimo, birželio 29, kuopa atsižymėjo aukomis, nors nėra turtinga pinigais. Paaukojo iš izdo 10 dol. streikuojantiems mainieriam ir 10 dol. streikuojantiems audėjiam (Textile Workers). Taipgi kuopa rengia pikniką ant liepos 30 d. del West Virginijos streikuojančių mainierių. Tikimės gerų pasekmių!

Liepos 4 d. kuopa turėjo surengus pikniką laikraščių naudai, butent: "M.B.", "Darb. Tiesai" ir "Mainers Voice". Diena buvo nevisai graži, per tai turbūt ir žmonių neperdaugiausiai atsilankė; bet nepaisant tų priežasčių, visi labai linksmai laiką praleido ir minėtam tikslui liks kelioliką dolerių pelno.

Kuopos naujas komitetas yra sekantis: org. M. Žvirblienė, prot. rašt. B. Zmitriūtė, fin. rašt. P. Stasiokaitienė, išd. H. Žukienė, literatūros platintojoms V. Zmitriūtė ir E. Šimoliuniūtė.

Linkėtina naujam komitetui geriausių pasekmių veikti savo ir darbininkų naudai.

L.M.P.S. 23 kp. Korespondentė.

CLEVELAND, OHIO.

L.M.P.S. 24 kp. Darbuotė.

Nors pastaruoju laiku "Moterų Balse" nei joks veikimas nebuvo aprašytas, ir kitų kolonijų draugės gal mano, kad Clevelande progresistės nieko neveikia, bet L.M.P.S. 24 kuopa ištikrųjų atlieka gana gerai savo pareigas, o ypač darbo žmonių reikalus, revoliucinio judėjimo reikaluose.

Svarbiausiame reikale teikiama pagelba ir tiems alginiamis vergams, kurie tik tik už mūsų reikalus pūsta kalėjimuose. Negana to, L.M.P.S. 24 kp. užsidėjus savaitines duokles iš kuopos išdo po 50 centų (taipgi narės pavieniai aukoja nenuilstančiai).

Taipgi neužmirštama ir Lietuvos politinių kalinių, kuriuos Lietuvos buožės kankina. Pav., L.M.P.S. 24 kp. buvo apkalbėjusi savo susirinkime, kad jei kurios narės bus priverstos dirbti Pirmoj Dienoj Gegužės, tai tos dienos uždarbis turi būti aukotas Lietuvos kalinių sušelpimui.

10 d. gegužės laikytame susirinkime prisiminus apie Pirmos Gegužės šventę, tuojaus prasidėjo aukų rinkimas. Aukojo šios draugės: M. Mačionienė \$3, M. Geitienė 2.50, J. Katkauskas \$1.58, P. Čypienė \$1, V. Dereškienė \$1, O. Čečetienė \$1, M. Brazaitienė \$1, M. Lozoraitienė \$1, P. Daugelė \$1, A. Čypas \$1, O. Dovidaitienė \$1, O. Jonulienė \$1, E. Strepeikienė \$1, V. Dągienė \$1, J. Simanauskienė \$1, V. Stugaitienė \$1, M. Baltrušaitienė \$1. Po 50c. aukojo. M. Jurkšaitienė, F. Krasauskienė, A. Astrauskienė ir O. Užkuraitienė. Viso suaukota \$23.08

Širdingai tariau ačiu draugėms ir draugams varde L.M.P.S. 24 kp. Lai būna pavyzdys ir kitom kuopom bei jų narėms.

M. Mačionienė,

L.M.P.S. 24 kp. Tar. Rašt.

L. M. P. SUSIVIENIJIMO REIKALAI

DRAUGĖS, ATLIKIME SAVO PAREIGAS.

Pastaruoju laiku literatūros platinimas kaip knygų, taip ir "Moterų Balso" pav. num. darbas veik visai apsistojo. Kodel mes, draugės, nusto jome energijos tame darbe? Kame priežastis apšviesti tą, taip svarbų darbą — skleidimą apšviestos tarpe darbininkų minios?

Draugės, mūsų kiekvienos L.M.P.S. narės yra šventa pareiga neapšviesti agitacijos ir apšviestos darbą. Nepaisant kokios sunkios gyvenimo aplinkybės nebutų, bet mūsų apšviestos darbas neturi sustot nei ant valandėlės, bet priešingai. kuo darbininkų klasė yra daugiau varžoma, daugiau persekiojama ir daugiau prispausta per išnaudotojų klasę, tai pas mus turi but didesnis pasišventimas, daugiau energijos ir didesnis vedimas neatlaidžios kovos prieš mūsų išnaudotojus.

Kad vedus pasekmingai kovą prieš išnaudotojų klasę, tai mes turime būti prisirengę, turime suprasti, kaip mes turėsime kovoti iki nu-

šluosime kapitalistinę sistemą nuo šio žemės kamuolio. Kad būti prisirengusiam ir atėjus valandai žinotume kas mūsų draugas, o kas priešas, tai mes turime platinti darbininkišką literatūrą, idant supažindinus darbininkų minias su tais klausimais, kurie mūsų išleistojo literaturoj yra gvildenami. Tai tokiu budu mūsų pareiga būti miniose su darbininkiškais laikraščiais ir knygomis ir dėti pastangas, kad mūsų literatūra pasiektų kiekvieną darbininką ir dirbančias mases.

L.M.P. S-me randasi su virš šimtas kuopų, bet ar jos visos platina literatūrą? Anaiptol ne! Iš šimto suvirš kuopų, turi išrinkę literatūros agentes tiktai 35 kuopos. O kur visos kitos? Tur-būt tebesvajoja tamsybės erdvėse.

Atminkime, draugės, kad mes esame dalis organizuoto kūno, mes turime žiūrėti, kad tas kunas būtų gyvas, judantis ir atliekantis vieną ar kitą darbą darbininkiškame judėjime.

Taipgi, draugės, kuriuos kuopos neturi išrin-

kę literatūros platintojų, tai privalote rinkti jas, idant platintų literatūrą.

Literatura platinti mums yra daugybė progų, stengkimės išnaudoti jas. Vasaros laike yra rengiama piknikai, išvažiavimai ir šiaip pramogos tyrame ore, kur suvažiuoja įvairių pažvalgų darbininkai, mūsų pareiga buti tose darbininkų miniose ir platinti knygas ir laikraščius, idant supažindinus su klasių kova tuos darbininkus, kurie atsilikę dar toli nuo jos.

Mūsų knygyne randasi daugybė įvairiais klausimais knygų, ypatingai "Rusijos Revoliucijos Istorija". Ta knyga turi būt platinama kiekviename susirinkime, kiekviename suvažiavime ir kiekvienoje vietoje, kur tiktai susirenka būrelis darbininkų. Ta knyga turi rasti pas kiekvieną darbininką.

Taipgi ir "Moterų Balsas" neturėtų būt apleistas. Mes ir jį turime platinti kiekviena ir kiekvienoje vietoje. Kurios LMPS. kuopos neturi išrinkusios agentės del platinimo "Moterų Balso", tai privalo išrinkti ir platinti jį tarpe mažiau susipratusių darbininkų. Mes turime dėti pastangas, kad kuodaugiausia išplatinus "Moterų Balso" pavienių numerių ir gavus naujų prenumeratorių. Visos LMPS. narės privalome gauti po vieną naują "Moterų Balsui" skaitytoją.

Į darbą visos, o laimėjimas bus mūsų.

O. Šimoliuniūtė,

"Moterų Balso" Adm.

NEPASITIKĖJIMAS.

Tarsiu žodį link nepasitikėjimo dabartiniu L.M.P.S.A. C.P. Komitetu. Tai vienur, tai kitur kuopos išneša rezolucijas, nepasitikėdamos C.P. Komitetu. Tiesiog stebėtina iš tokių nuomonių... Kur faktai? Kur įrodymai? — Nėra. Ką reiškia žodis nepasitikėjimas be faktų? Nieko. Kurios kuopos balsavo už P.K., gerai žinojo jų ištikimumą organizacijai. Pavyzdžiui, vienas draugas Bostone prieš rinkimus į C.P. Komitetą siuntinėjo korčiukes kuopom, kad balsuotų už Sarapienę. Tas draugas mane pažįsta apie aštuoni metai ir jis gerai žinojo mano teisingumą. Kaip tik po rinkimų, tuoj pradėjo šaukti, kad negalima pasitikėti... Na, tik įsivaizdinkite! Taip yra ir su kitomis C.P.K. draugėm.

Štai C.P.K. įsteigė L.P.K.G. fondą, bet kas tau gali pasitikėti! Tuoj pasipylė, kaip iš kybiro rezolucijos prieš. Na, dabar įsteigė kitą fondą; kas įeina į to fondo komitetą? O gi to-

kie pat draugai, kaip ir L.M.P.S. fonde kad yra. Tiktai tie "D." P. nariais yra. Nekurios daro užmetimą, kodel nesusidėjo su A.L.D.L.D., nes A.L.D.L.D. kuopos gerokai prisiuntė aukų į tą L.M.P.S. fondą. Aš niekuomet nesipriešinsiu "D.P." fondui, tegu gyvuoja ir rūpinasi kaliniais. Aš remsiu tą fondą, kur esu prisidėjusi. Visuomet dirbsiu tai organizacijai, prie kurios priklausau.

Draugės labai pasipiktinosios tomis, kurios yra L.M.P.S. narėm ir ignoruoja savo įstaigos fondą, ir dar protestuoja. Kitos kuopos, matydamos protestuojant prieš tokias įstaigas, kurios yra būtinais reikalingos, — pakelia protestus prieš pirmutines ir užgiria C.P.K. Taip ir tęsesi mali-malienė.

Draugės, taip neturi būti. L.M.P.S. turi maž-daug vadovautis organizacijos įstatais. Jeigu C.P.K. padarė kokį pragaištingą žingsnį organizacijoje, tai kuopų pereiga daryti įnešimą referendumui, įrodant punktą peržengimo konstitucijos, ir tegul eina narių nubalsavimui. Rezolucijos C.P.K. nepriduos nė blogo, nė gero, tik bereikalingas laiko eikvojimas.

Dar nekurios kuopos atsisako rengti prakalbas C.P.K. narei Karosienei; ir čia tas nelaimingas nepasitikėjimas! Tur-būt tos draugės tuojaus pačios savim nepasitikės. Kaip jūs, draugės, galite laikyti tokias blogdares įstaigose? Man rodos, perdaug laiko gaišinama del nepasitikėjimo.

Draugės, dabartinis momentas svarbus, tik mokėkim jį išnaudoti. Turim atminti bedarbes ir streikus; mūsų pereiga rengti kuo-daugiausia prakalbų, paskaitų, eiti į minias, skleisti literatūrą, aiškinti žodžiu ir raštu darbininkų priepaudą. Gerai prisirengkime prie agitacijos mėnesio, kad galėtume pritraukti mažiausiai porą tūkstančių darbininkų į kovotojų eiles. Tatai mes galime atsiekti, tiktai reikia noro.

Prie naudingo darbo, draugės!

J. Sarapienė.

Nuo Red. Be reikalo drg. Sarapienė stebisi, kad "be" faktų LMPS. narės rašo protesto rezolucijas prieš Pildantį Komitetą; girdi "tie patys draugai ir draugės agitavo už drg. Sarapienę ir kitas, o dabar nepasitiki jomis." Gerai, drauge, buvo laikai, kada mes agitavome ir pasitikėjome Grigaičiais, Michelsonais ir jiems pana-

šiais gaivalais, bet šiandien mes prieš juos kovojame. Mes ir prieš jumi (Pild. Kom.) pradėjome kovot tik tada, kai pamatėme jūsų darbus (rezoliucijas, priimtas pirmame jūsų tarnybos posėdyje.)

Mes kovojame priešais jūsų (Pild. Kom.) įsteigtą fondą todėl, kad jis ant netikusio pamato subudavotas. Nei patys Lietuvos draugai jūsų įsteigtu fondu nepasitiki ir jums neleidžia jų vardu aukas rinkti, o jūs su jais nesiskaitote.

Jūs piktinatės, kad tullos kuopos nerengia Karosienei prakalbų. Well, drauge, mes daug kam nerengiamo prakalbų, įsitėmykite, kas tik prieš proletariato discipliną, tas prieš mus ir mes tiems prakalbų nerengsime.

VISŲ LMPS. NARIŲ DOMEI.

Draugės, įsitėmykite gerai, kad "Moterų Balso" ir LMPS. ofisai yra perkelti į naują vietą. Visais reikaliais, kaip "Moterų Balso", taip ir LMPS., kreipkitės po šiuo adresu: O. Šimoliuniūtė, arba "Moterų Balsas", 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

O. Šimoliuniūtė,
LMPS. Centro Sekr.

PROTOKOLO KLASTAVIMAS.

LMPS. II Rajono atsibuvusios konferencijos protokole, tilpusiam "D. T." No. 16 ir "M. B." No. 7 š. m. pasakyta: "Rezoliucija užgyrimui LMPS. Pildomo Komiteto užimtą poziciją priimta vienbalsiai". Bet kur-gi sekretorė padėjo tuos keturis balsus, kurie buvo prieš tą rezoliuciją? Kamgi klastuot protokolą ir klaidint skaitytojus?

Pasibaigus konferencijai, skaitant protokolą buvo ant vietos pastebėta, kad buvo keturi balsai prieš minimą rezoliuciją ir sekretorė žadėjo pataisyti, bet netaisė.

Antra, įnešimas 8 kp., kad LMPS. Pild. Kom. parūpintų vaikų mokyklėlėms vadovėlių, visai neskamba protokole. Nors tas ir ne taip svarbu, kadangi didžiama atmetė, bet kodėl kitus įnešimus, nors ir atmestus, tarpino?

Tas parodo, kad sekretorė bando protokolą tempt sulyg jai patinkamo kurpalio.

O. Večkienė (buvusi delegatė).

P R O T O K O L A S

LMPS. V. Rajono Konferencijos, Laikytos 11 d. Birželio, 1922, Chester, Pa.

1) Konferenciją atidarė org. d. S. Butvilienė, taipgi ir pirmininke ji išrinkta.

2) Mandatų peržiūrėjimui paskirta draugės B. Švilpienė ir E. Bendoravičienė.

3) Delegačių pribuvo 10. Atstovavo 5 kuopas, ir Rajono valdybos trys narės su sprendžiamais balsais.

4) Viršininkų raportai išklaudyta ant vietos priimti, išskyrus finansų sekretorės, kuri prisiuntė raštišką raportą.

5) Komisijų raportai. a) Rajono valdyba raportavo apie surengtą maršrutą sykiu su A.L. D.L.D. VI Apskričiu, pasekmės sekamos: Pasakyta 7 prakalbos, aukų surinkta \$57.61. Išlaidų būta \$63.44. Bet padengimui išlaidų iš aukų imta tik \$21.15, o likusi dalis perduota Rusijos baduoliams. Likusį nedateklių turės padengti V Rajonas ir VI Apskritys, po \$51.14. Raportas priimtas. 6) Kom. knygų rink. ir Lietuvon pasiuntimo, d. M. J. Stankienė pranešė raštiškai, kad ji susirašinėjus su kom. narėmis K. B. Karosiene ir Bikiene, bet joms nieko neatsakant, ji neveikus, ir rezignavo. Likosi darinkta d.d. A. Merkienė ir E. Bendoravičienė. c) Komisija konkurso tvarkyme daugiausiai užrašiusiems "M. B." pranešė, kad dar neužbaigtas veikimas ir atidėta iki kitai konferencijai. d) Komisija surengimui teatro del Rajono naudos, pranešė, kad pelno liko \$3.46. c) Raportas delegatės iš "Laisvės" suvažiavimo, priimtas.

6) Nauji sumanymai. Nutarta surengti pikniką rajono naudai, tą pasižadėjo d.d. chesterietės ir philadelphietės. Draugės baltimoretės irgi pasižadėjo ką nors parengt.

7) 28 kp. klausimas, ar tiesotai buvo paimtas iš kuopos maršruto pelnas del Rajono? Paaškindinta, kad tiesotai.

8) 14 kp. prisiūsta įnešimas, kad V Rajono konferencija reikalautų, kad LMPS. Pild. Kom. savo įsteigtą Pol. Kal. Fondą skubiai sujungtų su Liet. Draugų Atstovybės įkurtu Fondu. Įnešimas priimtas vienbalsiai. Paragininimas, kad sutvarkytų Rajono knygas, taipgi priimta.

9) 11 kp pranešimas kas del d. K. B. Karosienės suspendavimo už jos neteisėtai savinimosi Philadelphijoje gyvavusio Politinių Kalinių Fondo pinigus. Įnešimas priimtas vienbalsiai ir nutarta reikalauti, kad LMPS. Pild. Komitetas prашalintų iš Centro, o jos vieton paskirtų kitą draugę, kol ji nesusitaisy su minėtu fondu. Taipgi nutarta apie tai pranešti per darbininkų spaudą.

10) Nutarta ir toliau rengti prakalbų maršrutą sykiu su ALDL. VI Apskričiu. Visas išlaidas turės padengti Rajonas, išskyrus svetainių.

11) Rezoliucijos priimta sekamais klausimais: a) Pasveikinimas Liet. politinių kalinių, priimta vienbalsiai. b) Užgirianti A. D. Part.

Priimta vienbalsiai (vienai susilaikius nuo balsavimo). c) Užgrianti "Laisvės" ir "Vilnies" pozicija. d) Smerkianti LMPS. Pild. Kom. užimtą poziciją.

12) Nutarta, kad šis protokolas, kaip ir seniau, neleisti referendumui, o tik paskelbti organe "M. B", ir tik atsitikime jei bent viena kuopa užprotestuotų bėgyje 30 dienų po paskelbimui, tad leisti nubalsavimui

13) Bilų atmokėta: d. E. Mulokiutei kelionė į LMPS. susivažiavimą ir organizatorės reikale išlaidos. \$30 d. A. Merkienei už prisiųstų knygų į Rajoną, išsiuntinėjimą, taip ir kitos smulkios išlaidos, \$2.15. Rajono išde buvo tą dieną \$24.83. Išmokėta \$32.15. Nedateklus \$7.32. Ir bendrojo maršruto nedateklus \$21.14. Viso V Rajono išdas turi nedatekliaus \$ 28.46,

Pirm. S. Butvilienė,
Sekt. A. Merkienė.

P R O T O K O L A S

L.M.P.S. IX Rajono 9-tos Konferencijos.

Konferencija atsibuvo 28 d. gegužės, 1922, Milwaukee, Wis.

1. Konferenciją atidarė org. N. Mickevičienė 10:40 val. ryte.

2. Mandatų peržiūrėjimui paskirta sekančios draugės: Baltulienė, Molienė ir Rezekevičiūtė.

Delegatės pribuvo nuo sekančių kuopų: 89 kp. E. Čulkienė, F. Baltutienė. Nuo 70 kp. Molienė, Rezekevičiūtė ir O. Plukienė. Nuo 72 kp. K. Pakšienė, Z. Baniene (Buividienė nepribuvo).

Viso delegačių dalyvavo 7, su Rajono komitetu 11; atstovavo 3 kuopas (42 nares).

Pirmininke išrinkta Molienė. Dienotvarkis priimtas be pataisymo.

Sekt. Z. Podziunienė. Nutarta suteikt sprendžiamas balsas Rajono valdybai. Del svečių balsas nebuvo suteiktas.

Skaityta praeitos konferencijos protokolas ir priimtas be pataisymo.

Raportai: Org. raportas priimtas. Sekt. raporto nebuvo. Fin. sekt. raportavo, kad išde randasi pinigų \$65.62. Raportas priimtas. Išdijinkės raportas priimtas.

Literatūros agentės nebuvo. Organizatorė aiškino, kad 47 knygelės randasi ir už \$3.27 Literatūros parduota.

Nutarta panaikinti Rajono knyge ir knygas, kurios randasi Rajono globoj, nutarta išplatint dykai Rajono parengimuose. Nutarta pertraukti vieną valandą pietums.

Kuopų raportai: 89 kp. sutvėrė Vaikų Draugijėlė. Literatūros išplatinta už \$7.55.

Turto kuopoj yra \$17.43. Narių gerame stovyj kuopa turi 10, raportas priimtas.

Raportas 70 kp. Vaikų Draugijėlė tapo suverta, literatūros išplatinta už \$7.78.

Fin. rašt. raporto nebuvo. Raportas priimtas (? — Rd.).

72 kp. rap. Vaikų Draugijėlė tapo sutverta bendrai su ALDDL. 9. kp. Literatūros parduota už \$9. Išde randasi \$44.55. Narių geram stovyj 16.

Rajono tvarkymosi būdai sekantiems metams, nutarta palikti tokie pat.

Propagandos ir lavinimosi reikalais nutarta, kad Rajonas kviestų prelegentus ir rengtų diskusijas orui atvėsus. Diskusijas rengti vietinių narių. Darbas pavesta Rajono valdybai.

Nutarta stengtis palaikyti vaikų draugijėles.

Musų santaika su ALDDL. 8 Apskr.: nutarta atsiskirti nuo ALDDL. 8 Apskr. bendro veikimo.

Nutarta, kad kiekviena kuopa surengtų parengimą Rajono naudai.

Orui atvėsus nutarta surengt du prakalbų maršrutu. Darbas pavesta Rajono valdybai.

Nutarta paaukoti "Moterų Balsui" \$10 ir Rusijos baduoliams \$10.

Rajono valdybon išrinktos sekančios draugės: org. N. Mickevičienė, 726 Park Ave., Kenosha, Wis. Nutarimų rašt. Z. Bannienė, 216 Maplewood Ave., Kenosha, Wis. Fin. rašt. K. Pakšienė, 217 N. Lyman Ave., Kenosha, Wis. Išd. U. Vilčinskienė, 521 Park View, Racine, Wis.

Bilų išmokėta \$10. Viena bila padėta ant toliau del teisingesnio sužinojimo.

10-tą konferencija įvyks gegužės mėnesyje, 1923 metais, Racine, Wis.

Konferencija užsidarė 3 val. po pietų.

Sekt. U. Podziunienė.

L.M.P.S. 48 KUOPOS VIRŠININKĖS

ANTRAI DALIAI 1922 M.

Org. O. Žvingilienė, 31 E. Noble St., Nanticoke, Pa.

Sus. sekt. A. P. Shukienė, 20 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Fin. sekt. M. Milerienė, St. Mary's Crossing, Wilkes-Barre, Pa.

Izd. M. Balukonienė, 43 N. Empire St., Wilkes-Barre, Pa.

Knygė E. Kasparienė, 388 New Grove St., Wilkes-Barre, Pa.

Kuopos mėnesiniai susirinkimai įvyksta kas antras nedėdienis po pirmam, 2 val. po pietų,

Concordia svet., S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. Kviečiu visas kuopos drauges lankyti susirinkimus. Atsiveskite naujų narių.

A. P. Shukienė, Kp. Sekr.

L.M.P.S. 2-ro RAJONO DRAUGIŲ ŽINIAI.

Draugės! Paskutinė konferencija padarė keletą naujų tarimų dėl labo organizacijos, kuriuos būtina turėsime įvykdyti kuopose iki sekančios konferencijos.

Svarbesni tarimai yra šie: prakalbų maršrutas, "paskaita" ir lavinimosi mokyklėlė.

Visų kuopų bus pareiga rengti prakalbas. Kurios kuopos dėl kokio nors ypatingo išrokavimo atsisakytų rengti, tai vistiek turės prisidėti prie padengimo lėšų.

Todėl, draugės, kaip aplaikysite laiškus prakalbų rengime, tuojais paimkite svetainę ir praneškite savo apie linkęs organizatorei apie tai.

Antra, kad būtų rengiama "paskaita. Aš kreipiausi į Centrą ir Centras prižadėjo prirengti. "Paskaitą" turės skaityti viena iš jūsų kuopos draugių, kuri yra drąsesnė ir iškalbingesnė.

Trečia, kad kiekviena kuopa turi įsteigti lavinimosi mokyklėlę, tai jau butina pareiga. Galima lavintis iš šios knygos "Komunistų Programos", "K. Markso Teorijos Sistema", "Šeimyna Seniau ir Dabar" ir "Ateivybė".

Pastaroji labai lengva dėl pradžios. Kad būtų kur reikalinga jums pagelbėti, tai jūsų apie linkęs organizatorė pasirūpins, tik duokite jai žinią. Kur randasi ALDDL., ten galima sykiu rengti virš minėtus vakarus.

Kurios kuopos neįvykdys šių tarimų iki sekančios konferencijos, tai susilauks papeikimo ir konfer., žinoma, turė daryti kokį nors nuosprendį tame.

Draugės, žiemos sezonas artinasi, todėl rengkimės ir mes tinkamai išnaudoti kiekvieną progą.

Svarbiausiai tai literatūros platinimas. Neatidėkim ant vienos knygos, bet visos turėkim sau už pareigą platinti literatūrą. Žinoma, knygos turi prirengti, o mes platinti.

Per literatūrą tikta galima supažindinti minias su darbininkų klesos reikalais. Dirbkim su energija ir pasišventimu dėl organizacijos. Stengkimės supažindinti su LMPS. siekiais tas drauges, kurios dar nėra susipratusių darbininkų eilėse. Tukstančiai sesučių dar tebėra sura kintos tamsybės retėžiais.

Rūpinkimės jas supažindinti su darbininkų priespauda, ir kad taptų tikromis kovotojomis už savo būvį.

LMPS. 2-ro Raj. Org. J. Sarapienė.

VISŲ LMPS. KUOPŲ SEKRETORIŲ DOMEI.

Šiomis dienomis yra išsiuntinėtos LMPS. viršininkų nominacijos blankos 1923 metams. Kurių kuopų sekretorės negavote minėtų blankų, tai kreipkitės kuogreičiausiai į Centrą, o Centro sekretorė jums prisiųs.

Nominuokite į Pildomojo Komiteto įstaigą po 5 ypatas, o į išdininkės įstaigą reikia nomiuoti tik tris ypatas.

Nors ant nominacijos blankos nėra vietos dėl išdininkės nominavimo, bet kiekviena kuopa turi nomiuoti ją. Ir jos (išdininkės) nominavimą parašykite ant tos pačios blankos. O jei-gu nebutų vietos, tai parašykite ant atskiro popiero ir prisiųskite sykiu su nominacijos blanka. Kurios kuopos jau sugražinote nominacijos blankas, tai nomiuokite išdininkę ir jos nuominaciją parašę ant popieros prisiųskite į centrą su pažymėjimu savo kuopos numerio.

Visos kuopos nominacijos blanką pasistengkite prisiųsti iki pažymėtam laikui, tai yra iki 25 d. Rugpjūčio.

O. Šimoliuniūtė,

LMPS. Centro Sekr.

P. S. Visais LMPS. ir "Motery Balso" reikalais kreipkitės žemiau nurodytu adresu: O. Šimoliuniūtė, arba "Motery Balsas", 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

O. Šimoliuniūtė.

KAS REMIA "MOTERŲ BALSA".

L.M.P.S. 9 Rajonas, besidarbuodamas revoliucinių darbininkų eilėse, nepamiršo nė "Motery Balso", prisidėjo prie jo parėmimo su auka \$10.

Tai vasaros sezono pirmas Rajonas, kuris matė svarbą bei reikalą paremti "Motery Balso". Bet kur mūsų kiti Rajonai? Nejaugi jie nepasirodys savo darbais ir neparems "Motery Balso"? Žiūrėsime, kuris sekantis bus.

Širdingai ačiū už aukas!

O. Šimoliuniūtė,

"Motery Balso" Adm.

"MOTERŲ BALSO" KOMPLETAS UŽ 1921 METUS JAU GATAVAS.

Kas norite, turėti 1921 metų sutrauką iš viso darbininkų judėjimo, ypatingai iš darbininkų motery judėjimo, tai tas būtina turi įsigyti 1921 metų knygą. Nes joje yra daug rašinių, kurie ilgai nenustos savo svarbos.

L.M.P.S. kiekviena kuopa privalo turėti savo archyve 1921 metų kompletą, nes tai yra pui-ki knyga visos LMPS. darbuotės. Prie to yra ir dokumentai, kuriuose telpa visi mūsų tarimai.

Kompleto kaina \$2.50.

Reikalaudami kreipkitės šiuo adresu: "Motery Balsas", 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.